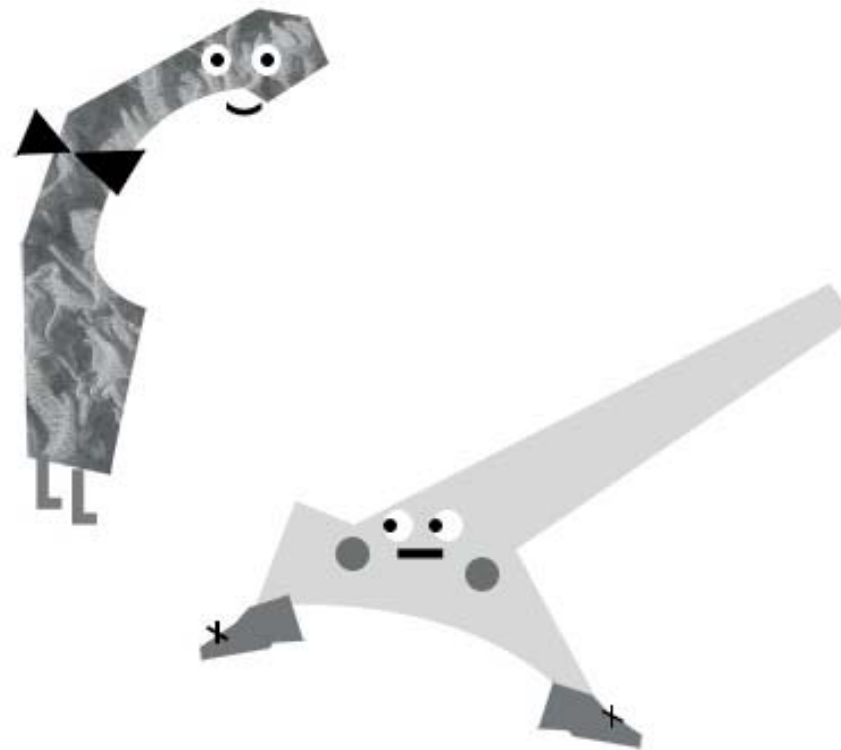

**Kolekcja Muzeum
Sztuki Nowoczesnej
w Warszawie
PRZEWODNIK DLA DZIECI**

Zapraszamy Cię w podróż do świata sztuki!

Z pomocą naszego przewodnika staniesz się prawdziwym ekspertem do spraw kolekcji Muzeum Sztuki Nowoczesnej. Jednocześnie sam masz szansę stać się kolekcjonerem! Karty, które przygotowaliśmy dla Ciebie, to dopiero początek naszej przygody... Co jakiś czas w Muzeum będą pojawiały się kolejne plansze, a jako mały odkrywca sztuki będziesz mógł je zbierać i dowiadywać się coraz więcej o pracach z naszej kolekcji. To jeszcze nie wszystko! Kartki poświęcone są nie tylko artystom i ich dziełom, ale też pracownikom Muzeum, a także specjalnym technikom artystycznym i różnym rodzajom sztuki. Każdy bok możesz odciąć i gromadzić oddzielnie, powiększając swój muzealny zbiór. Od dzisiaj Muzeum nie będzie miało przed Tobą żadnych tajemnic!

Czytaj, rysuj, koloruj, podkreślaj, zgaduj, wymyślaj, dyskutuj, oglądaj, inspiruj się. Baw się dobrze!

**Dział Edukacji
Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
wydanie 2
Warszawa/Kraków 2014
artmuseum.pl**

MUZEUM
sztuki
nowoczesnej
w warszawie

Rafał Bujnowski „Górnicy”

Na pewno wiesz kim jest górnik. Zajmuje się on wydobywaniem różnych surowców spod ziemi, a przede wszystkim węgla. Spójrz teraz na portrety górników na wystawie. Czy już zgadłeś czego artysta użył do narysowania tych portretów? Oczywiście węgla! Czy wiedziałeś, że artyści używają węgla do rysowania?

Portrety górników to niesamowity przykład dzieła, w którym połączony został materiał, jakiego artysta użył do wykonania rysunków (węgiel) wraz z tematem i przedmiotem pracy – czyli z tym, co to dzieło przedstawia (również węgiel). Przecież prawdziwi górnicy też mają pobrudzone twarze węglem, dokładnie takim samym jak ci z obrazów. Zwróć również uwagę na to, że mimo tego całego „zamazania”, jakie artysta zastosował w tych rysunkach, cały czas bez problemu rozpoznajemy na nich twarze. Artysta bawi się tu malarstwem realistycznym i abstrakcyjnym, tworząc coś pośrodku.

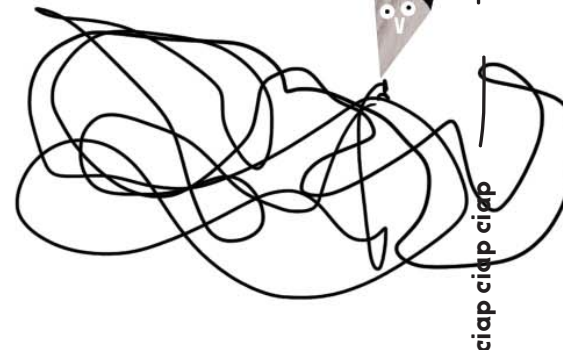
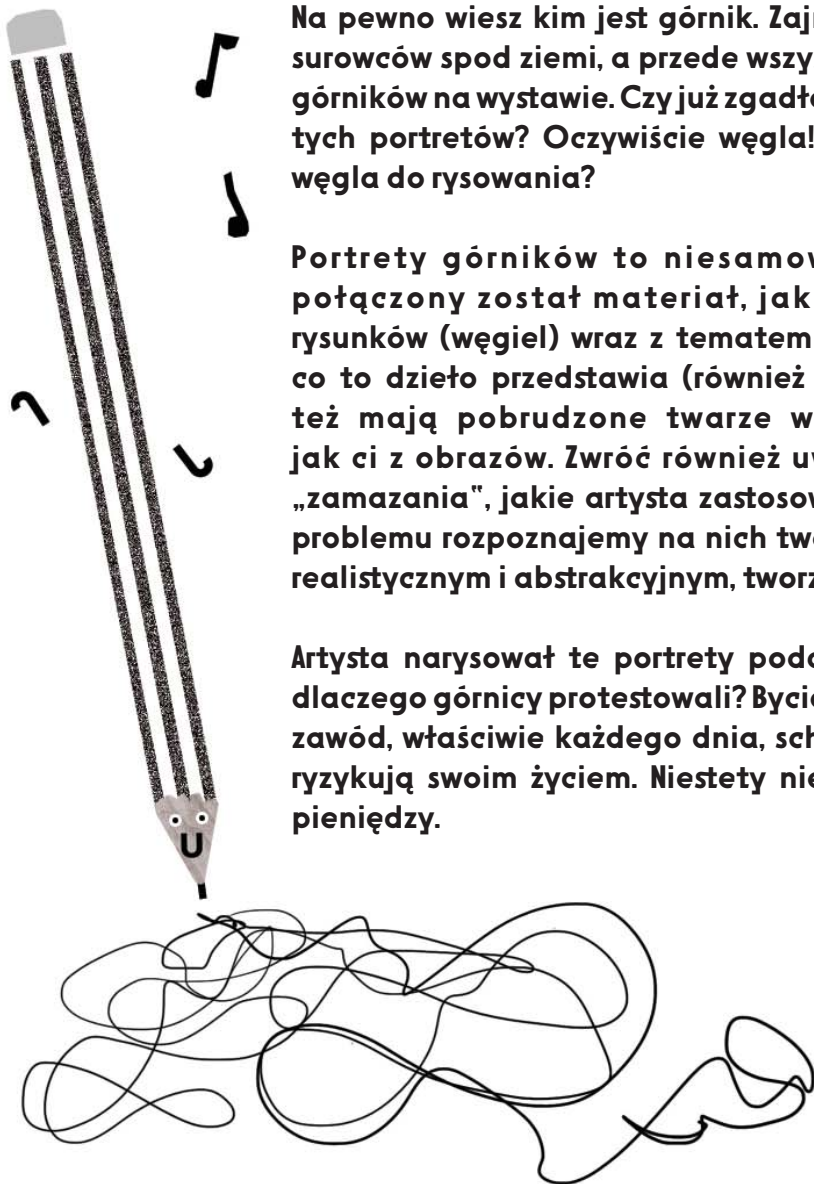
Artysta narysował te portrety podczas strajków górników. Jak myślisz, dlaczego górnicy protestowali? Bycie górnikiem to bardzo niebezpieczny zawód, właściwie każdego dnia, schodząc głęboko pod ziemię, górnicy ryzykują swoim życiem. Niestety nie dostają za to wystarczająco dużo pieniędzy.

RYSUNEK

Rysunek to jedna z najstarszych technik plastycznych. Znamy nam się prehistoryczne rysunki w jaskiniach.

Równocześnie jest to jedna z najłatwiejszych form sztuki do wykonania – potrzebujesz tylko kartki i ołówka!

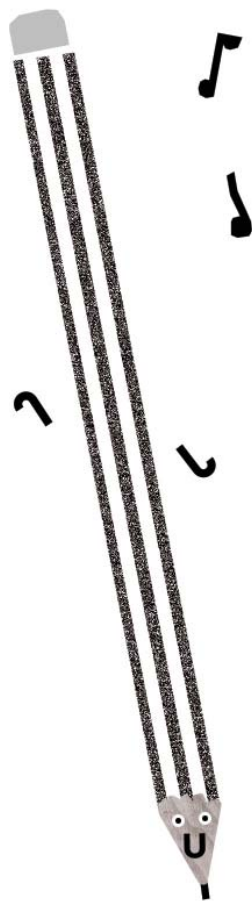
Rysunek dla artysty jest często przygotowaniem przed inną, bardziej wymagającą dziedziną sztuki, jak np. malarstwo czy rzeźba, ale może być również sam w sobie dziełem sztuki.

W rysunku ważna jest linia i narzędzie jakiego używasz. Spróbuj narysować proste i zakręcone linie różnymi przyborami: ołówkiem miękkim i twardym, kredką, węglem i cienkopisem.

Zauważ, że od tego jak mocno przyciśniesz przybór do papieru zależy wygląd Twoich linii. Czym rysowało Ci się najlepiej?

Czy znasz jakieś inne niebezpieczne, a jednocześnie ważne zawody? **NARYSUJ PORTRET** takiej osoby, a następnie pokaż rysunek rodzicom. Ciekawe czy odgadną jaki zawód przedstawiłeś.

ciap ciap ciap

Co
widzimy?

Artur Żmijewski to artysta, który w swojej sztuce skupia się na grupach w pewien sposób wykluczonych społecznie, ludziach z marginesu, z fizycznymi i psychicznymi ograniczeniami. Są to często osoby niepełnosprawne, po amputacjach, głuche, czy tak jak w przypadku pracy obecnej na wystawie – niewidome. Artysta poprosił ich o rzecz z pozoru niemożliwą – aby namalowali swoje portrety, zwierzę lub pejzaż. Zorganizował warsztaty, a film, który można obejrzeć na wystawie, to dokumentacja tego spotkania.

Czego
nie widzimy?

Niewidomi od urodzenia poznają świat tylko dzięki innym zmysłom, na przykład dzięki dotykowi. Czują pewne kształty, ale nigdy nie widzieli jabłka czy słońca, więc nie wiedzą jak one wyglądają i jak je przedstawić. Nie widzieli też swojego odbicia w lustrze, więc nie wiedzą jak wygląda ich twarz. Nie znają również kolorów i wszystko odbierają w inny sposób niż my. W ich przypadku to wyobraźnia odgrywa najważniejszą rolę. Mogą sami tworzyć w głowie pewne obrazy, próbować namalować swoją własną rzeczywistość, ale to naprawdę trudne zadanie.

Artur Żmijewski

„Na ślepo”

SZTUKA WIDEO

Czy film może być dziełem sztuki? Współcześni artyści eksperymentują na wiele sposobów. Czasem tworzą ruchome obrazy i dźwięki, które zachwycają nas tak samo jak piękny obraz czy rzeźba.

Często jednak kamera służy im po prostu do dokumentacji ich działań artystycznych. Dzięki temu możemy później zobaczyć, co się działo podczas ich performansów, warsztatów i akcji społecznych. Takie nagrania są śladem po wydarzeniach sprzed wielu lat, ważnym dowodem ich pracy, rejestracją eksperymentów.

Czy wiesz po czym można
poznać niewidomego?

Przy chodzeniu postępuje się
on białą laską, którą wysuwa
lekką do przodu żeby wyczuwać
przestrzeń, która jest przed nim.
Nie przechodź obojętnie obok
takich ludzi, bądź życzliwy
i zawsze pomagaj gdy
niewidomy Cię o to poprosi
albo gdy sam zauważysz, że
czuje się niepewnie lub jest
zdezorientowany.

ciap ciap ciap

Czy próbowałeś kiedyś narysować coś z zamkniętymi oczami? Zawiąż opaskę na oczach i poproś rodziców/ koleżanki/ rodzeństwo żeby wrzucili do plastikowej torebki kilka nietypowych, rzadziej używanych przedmiotów. **SPRÓBUJ PO DOTYKU ODGADNAĆ CO TO JEST, A PÓŹNIEJ TO NARYSOWAĆ.**

NARYSUJ SWÓJ AUTOPORTRET. BEZ PATRZENIA W LUSTRO! Chyba pamiętasz jak wyglądasz?

A A U T O P O R T R E T A
U T O P O R T R E T U
T O P O R T R E T
A U T O P O R T R E T

Wokół nas znajduje się wiele przedmiotów. Są towarzyszami naszego życia, świadkami różnych wydarzeń. Często zdarzenia te wpływają na wygląd przedmiotu. To właśnie zauważyła autorka tej pracy.

Zaobserwowała co dzieje się ze straganami, kiedy targowisko jest likwidowane. Te stragany znajdowały się kiedyś na Stadionie Dziesięciolecia. Było to miejsce ważne dla Warszawy, które stopniowo zaczęło popadać w ruinę. Dlatego zamiast sportu, na starym stadionie urządzono wielki targ. Obecnie nie pozostał po nim żaden ślad, ponieważ niedawno wybudowano na jego miejscu nowoczesny obiekt sportowy, który po zmroku rozświetla się na biało-czerwono.

Podczas rozbiórki przedmioty ulegają zniszczeniu, gięciu, łamaniu. Nie nadają się już do użytku, ale w sensie artystycznym zyskują nowy kształt, stają się ciekawymi rzeźbami. Praca Sosnowskiej jest więc rzeźbą wykonaną poprzez zniszczenie przedmiotu. Jest też pomnikiem istnienia rzeczywistości, która już nie wróci.

Monika Sosnowska „Stragan”

SZTUKA DESTRUKCJI

Na pytanie czym zajmują się artyści, każdy z nas bez zastanowienia odpowie, że artyści tworzą dzieła sztuki. Ale czy sztuka to tylko tworzenie?

Zgnieciona półka ze straganu pokazała, że czasami niszczenie może być jednocześnie tworzeniem czegoś nowego. Rzeczy tracą swoją przydatność, ale zyskują wyjątkową formę. Potrzeba tylko wrażliwości, by to dostrzec.

Destrukcja, czyli niszczenie, jest popularnym działaniem w sztuce współczesnej.

Choć ustaliliśmy, że niszczenie również może być ciekawym działaniem artystycznym, pamiętajcie, że trzeba do tego podchodzić z rozsądkiem.

Celowe zniszczenie zabawki koledze albo porwanie ulubionej książki taty nie można nazwać sztuką, tylko sprawieniem komuś dużej przykrości!

Najlepiej eksperymenty z destrukcją przeprowadzać na niezbyt cennych, prostych materiałach, zwłaszcza takich, z których nikt już nie korzysta i nadają się do wyrzucenia.

ciap ciap ciap

Na pewno znajdziesz w swoim otoczeniu plastikowe butelki po wodzie czy jednorazowe kubeczki. ZGNIĘĆ JE DOWOLNIE I ZAOBSERWUJ, JAK ZMIENIA SIĘ ICH KSZTAŁT. Spróbuj połączyć ze sobą kilka takich zniszczonych przedmiotów, np. taśmą klejącą. Twoja rzeźba właśnie powstaje!

Wilhelm Sasnal „Anka”

Czy domyślasz się kim jest tytułowa Anka?

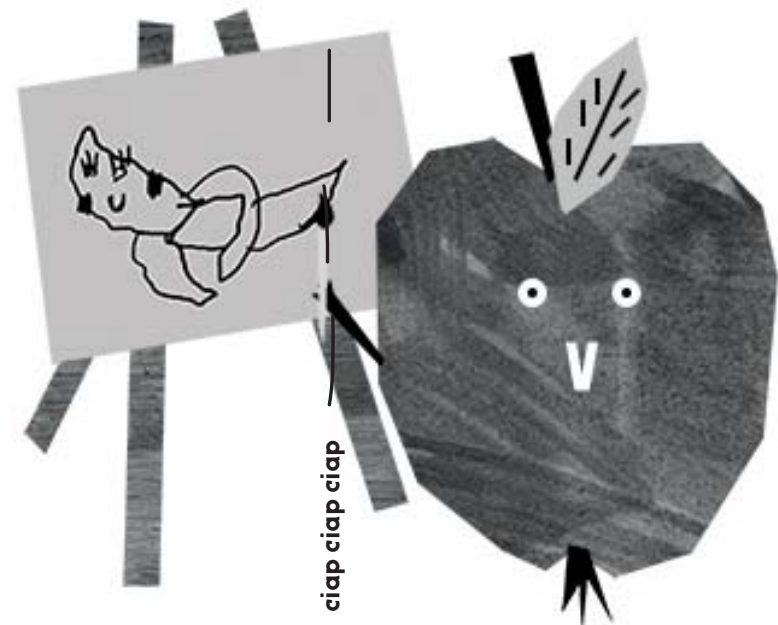
To żona Wilhelma Sasnala, artysty który namalował to dzieło. Być może zastanawiasz się dlaczego tak osobisty i rodzinny obraz wisi w Muzeum, a nie w domu Wilhelma i Anki.

Spróbuj sobie przypomnieć obrazy, które przedstawiały kobiety w ciąży. Jeszcze niedawno nikt nie odważyłby się na tak zimne i oszczędne jej przedstawienie. Takie kobiety kojarzą się przede wszystkim z ciepłem, miłością oraz troską, i tak najczęściej były przedstawiane na obrazach. Artysta chce nam jednak pokazać, że w dzisiejszych czasach kobiety są silniejsze i bardziej samodzielne.

Nawet w tak szczególnym stanie jakim jest ciąża, potrafią same załatwić swoje codzienne sprawy. Przykładem takiej silnej osobowości jest także Anka. Choć artysta przedstawił akt w zimnych, smutnych barwach, a twarz ukazana z profilu nie wskazuje żadnych emocji, obraz ma dużo uroku i ciepła.

AKT

Krótkie i proste słowo AKT to przedstawienie nagiego ciała w sztuce. Akt może występować w malarstwie, może być tematem rzeźby albo nawet fotografii! To bardzo popularny, ale też niełatwy temat w sztuce, którego artyści używają odkąd istnieje ona sama! Być może dlatego, że mamy do czynienia z nagą prawdą o człowieku...

ciap ciap ciap

Artyści którzy chodzą do szkoły nazwanej Akademią Sztuk Pięknych zaczynają swoją edukację właśnie od aktu. Zanim zaczną malować obrazy, pierwszą próbą jest umiejętne wykonanie doskonałego rysunku nagiego ludzkiego ciała. To zadanie nazywane jest rysunkiem z modelu. Przyszli artyści przez wiele godzin tworzą swoje akty, ćwiczą ręce, rysując stojącą przed nimi modelkę lub modela.

UZUPEŁNIJ DANE DOTYCZĄCE OBRAZU:

technika dzieła

temat dzieła

materiały potrzebne do stworzenia pracy

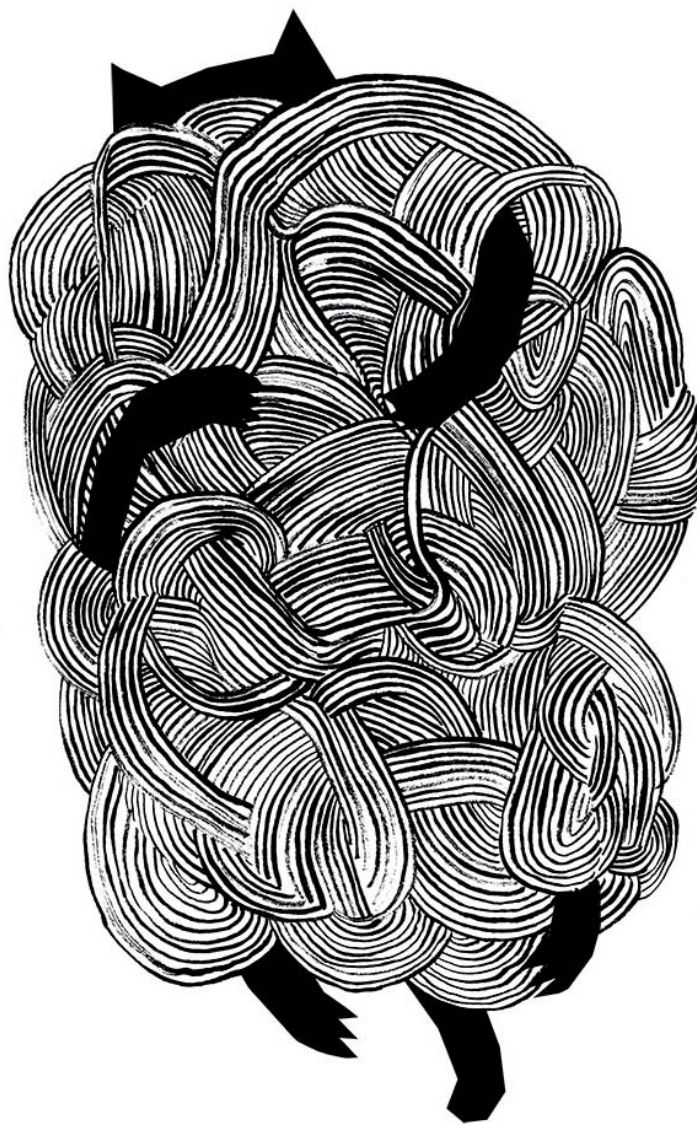

kolory

Kim jest ta dziwna postać? To akrobatka, tancerka, a może cyrkowy clown? Być może to sama artystka! Od tych pomysłów pewnie już kręci Ci się w głowie! Autorką tego wesołego portretu jest Frances Stark, artystka amerykańska.

Na swoim koncie ma wiele równie zabawnych przedstawień! Frances uwielbia bawić się literaturą, muzyką, a nawet pojedynczymi słowami. Kobieta na obrazie przed którym stoisz nazwała "członkinią chóru". Czy naprawdę przypomina Ci ona śpiewaczkę? Spróbuj znaleźć te cechy, które mogą świadczyć o tym, że jest to rzeczywiście chórzystka. Kogo jeszcze przypomina Ci ta kobieta?

Zapewne Twoją uwagę wciąż przyciągają barwne okręgi, które tworzą suknię postaci. Jeśli staniesz na wprost obrazu zauważysz, że kółka się kręcą! artystka zastosowała w swojej pracy iluzję optyczną. To zadziwiające, ale te okręgi napędzane są jedynie przez Twój mózg!

Frances Stark

„Członkini chóru w specjalnej pozycji”

OP-ART

Skrótowa nazwa op-art pochodzi od angielskich słów „optical art”, które oznaczają „sztukę optyczną”.

Artyści czerpią inspiracje z rozmaitych źródeł. Optyka jest dla nich równie ciekawa, ponieważ zajmuje się tym, jak działa ludzkie oko i jak można je czasem oszukać...

Twórcy związani z op-artem często stosują różne sztuczki. Dzięki odpowiednim zestawieniom barw i kształtów, nieruchome, płaskie obrazy zaczynają wirować kiedy na nie patrzymy!

Iluzje optyczne są bardzo ciekawe również w naszym codziennym życiu. Udowadniają nam, że patrzenie na świat to nie tylko zasługa wzroku, ale wspólna praca oczu i mózgu! Najpierw nasz wzrok obserwuje otoczenie, a potem umysł stara się uporządkować wszystkie informacje, które pojawiają się w naszej głowie.

Iluzje wykorzystują moment kiedy mózg przez bardzo krótką chwilę działa błędnie lub nie rozpoznaje informacji.

Czasem wystarczy prosty rysunek: dwa kolory i parę kresek w odpowiednim ułożeniu, a zobaczymy złudzenie ruchu lub kształty, których w rzeczywistości nie ma....

Z LISTY ZAWODÓW WYBIERZ TEN, KTÓREGO BRZMIENIE NAJBARDZIEJ CI SIĘ PODOBA. Spróbuj narysować postać, która zajmuje się tą pracą na co dzień. Czy znasz znaczenia tych słów? Jeśli nie, spróbuj zrobić wywiad i zapytaj rodziców albo dziadków!

Z D U N
K A L E T N I K
K O Ł O D Z I E J
B E D N A R Z
R Y M A R Z
G A R B A R Z
K U Ś N I E R Z
L U D W I S A R Z
Z E C E R

Pedro Cabrita Reis „Rozmowa z Oskarem Hansenem”

KONKURS PIĘKNOŚCI

Porozmawiamy otwarcie. Często nie zauważamy, że sztuka dotyczy bardzo dobrze znanych nam tematów, zjawisk czy rzeczy. Artyści, podobnie jak my, słuchają radia, robią zakupy, jeżdżą komunikacją miejską i zmywają brudne naczynia. Życie codzienne nie jest im obce, więc często w swojej pracy także korzystają z przedmiotów czy sytuacji dobrze wszystkim znanych. Przedstawiają je jednak w nietypowy, przewrotny sposób. Czasem wystarczy mała zmiana, subtelny gest artysty, by przedmiot z którym spotykamy się na co dzień, zmienił się nie do poznania.

Potem trudno jest czasem nazwać taki przedmiot na nowo, odszyfrować jego funkcję. Właśnie w ten sposób działa portugalski artysta Pedro Cabrita Reis. Nierzadko tworzy swoje prace z gotowych przedmiotów, nadając im nowy charakter.

A jak należy rozumieć pracę, która stoi przed nami? Nic prostszego. Zgodnie z tytułem, jest to rozmowa dwóch artystów. Czy nie przypomina Ci ona jakiejś części budynku? Niełatwo ją od razu rozpoznać, bo to...betonowy balkon. To dobre miejsce na rozmowę o sztuce i architekturze.

Pan Pedro odtworzył element budynku, który w całości został zaprojektowany przez Oskara Hansena – polskiego artystę i architekta, twórcę teorii Formy Otwartej. Ale to już temat na dłuższą dyskusję. Oddajmy głos Pedro i Oskarowi.

MINIMALIZM

Ulubiony kierunek w sztuce eleganckich leniuchów. Im mniej tym lepiej, a najlepiej mało elementów w dużych rozmiarach.

Minimaliści lubią duże przestrzenie, może dlatego podobają im się także duże budynki, których geometryczne formy wykorzystują w swoich pracach. Wystarczy gładki trójkąt, kwadrat lub koło i nic więcej! Żadnych niepotrzebnych dekoracji. Dozwolone są tylko najprostsze podziały, wszelkie inne dodatki zaktócałyby kompozycję. A minimaliści nie lubią jak im się zaktóca spokój. Ciiiiii...

Taka sztuka jest dosyć trudna, bo wymaga komentarza ze strony znawców, takich jak kuratorzy czy przewodnicy. Jeśli akurat nie ma ich w pobliżu trzeba samemu przeczytać opis pracy znajdujący się nieopodal. Kiedy już go znajdziesz wszystko stanie się jasne!

Nie zawsze wystarczy tylko patrzeć na dzieło sztuki, czasem trzeba również spróbować dowiedzieć się o co tak naprawdę mogło chodzić artyście.

Mamy nadzieję, że nasz przewodnik bardzo Ci w tym pomaga!

Zastanów się jak mógłby wyglądać minimalizm np. w muzyce czy w teatrze? Z takiego połączenia można by stworzyć jakąś pantomimę! A Ty? Czy potrafisz skomentować dzieło sztuki tylko za pomocą miny, grymasu lub gestu?

NARYSUJ SWÓJ WYMARZONY BALKON. Co byś na nim postawił? Duuużo kwiatów w doniczkach, mały basen, a może piaskownicę?

ciap ciap ciap

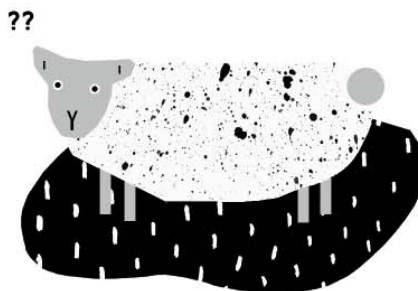
TKANINA W SZTUCE

Rzeźba przedstawiająca papieża została wykonana w zupełnie nietypowy sposób! Czy wiesz czego artysta użył do wykonania pracy?

To **TKANINA**, czyli kawałek materiału wytworzony za pomocą tkania – przeplatania nici na różne sposoby. W zależności od tego jak jest utkana, może być ubraniami, workiem, obrusem, itd.

TKANINA to trudny materiał do tworzenia rzeźb. Jest ona nietrwała i ciężka do utrzymania, dlatego papież znajduje się w szklanej gablocie, aby chronić rzeźbę przed możliwym popsuciem.

Czy wierzysz w czary? Dawniej ludzie uwielbiali wczytywać się w przepowiednie. Jednym z popularnych proroków był Nostradamus – francuski doradca królowej. W jednym ze swoich proroctw przewidział koniec świata. Miało to nastąpić po wyborze czarnoskórego papieża!

Choć dzisiaj takie wróżby wydają nam się być zupełnie niedorzeczne, to jednak przez wiele, wiele lat obawiano się, że to co przepowiedział Nostradamus, rzeczywiście się stanie!

Dzisiaj każde mądre dziecko wie, że kolor skóry nie ma znaczenia. Na świecie żyją bardzo różni ludzie, ale wszyscy zasługują na jednakowe traktowanie. Ważniejsze od koloru skóry, języka, jakim się posługujemy czy religii, jaką wyznajemy, jest to, jakimi jesteśmy ludźmi w środku.

Jaki jest nastrój rzeźby i dlaczego? Jak myślisz czemu obok papieża znajduje się owieczka?

Mirostław Bałka
„Czarny papież i czarna owca”

Niewielu artystów decyduje się na zrobienie rzeźby z tkaniny.

Jednym z prostych przykładów rzeźby z materiału jest nasza polska marzanna! Nie wiesz co to za stwór? To kolorowa kukła robiona ze strzępów różnych materiałów. którą zgodnie z tradycją wrzuca się do wody w pierwszy dzień wiosny.

ciap ciap ciap

Czapka jaką nosi na głowie Papież to mitra. Ma bardzo charakterystyczny kształt.

JAKIE ZNASZ RODZAJE CZAPEK? NARYSUJ KILKA Z NICH.

??

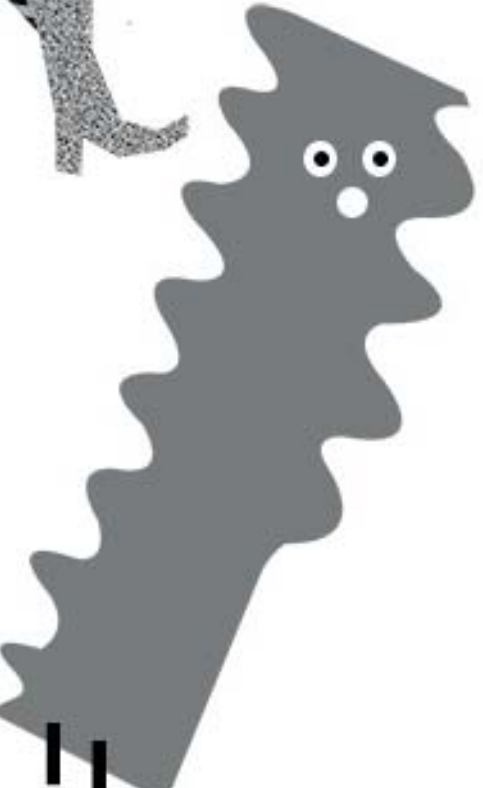
Alina Szapocznikow „Filozof”

Z czym Ci się kojarzy ten kształt?

To kwiat? Lampa? Ufoludek? Ta nietypowa rzeźba przedstawia postać filozofa i jest dziełem wybitnej polskiej rzeźbiarki – Aliny Szapocznikow. To artystka, która eksperymentowała z tworzywem, używała do swoich prac wielu nietypowych materiałów, takich jak poliester, poliuretan i żywica syntetyczna. Ta rzeźba została jednak odlana z brązu, bardzo tradycyjnego tworzywa rzeźbiarskiego.

Co to jest grawitacja?

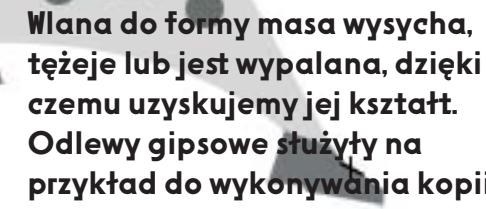
Brąz jest bardzo ciężkim materiałem, a mimo to rzeźba sprawia wrażenie lekkiej, delikatnej i kruchej. Przez nieproporcjonalnie cienką nogę i dużą głowę mamy wrażenie jakby obiekt miał się za chwilę przewrócić. Jednak on stoi prosto, zachowując równowagę.

To artystyczne zaprzeczenie grawitacji, czyli prawa ciężenia, dzięki któremu przedmioty stoją na ziemi zamiast lewitować jak w kosmosie.

TECHNIKA ODLEWU

Czy wiesz jak powstaje odlew? Odlewnictwo polega na wypełnieniu wcześniej przygotowanej formy płynną, ciekłą masą, najczęściej stopem metali, ale również gipsem, woskiem czy tworzywami sztucznymi.

Wlana do formy masa wysycha, tężeje lub jest wypalana, dzięki czemu uzyskujemy jej kształt. Odlewy gipsowe służyły na przykład do wykonywania kopii słynnych rzeźb ze Starożytnej Grecji.

Kim jest i co robi filozof?

To innymi słowy myśliciel, osoba, która często zastanawia się nad wieloma trudnymi sprawami związanymi z naszym życiem. Filozofów zawsze interesowały zagadki świata w którym żyjemy. Od tysięcy lat mądrzy ludzie badają różne dziedziny, dzięki nim wiemy coraz więcej. Sokrates, Platon, Arystoteles... na pewno jeszcze kiedyś o nich usłyszysz!

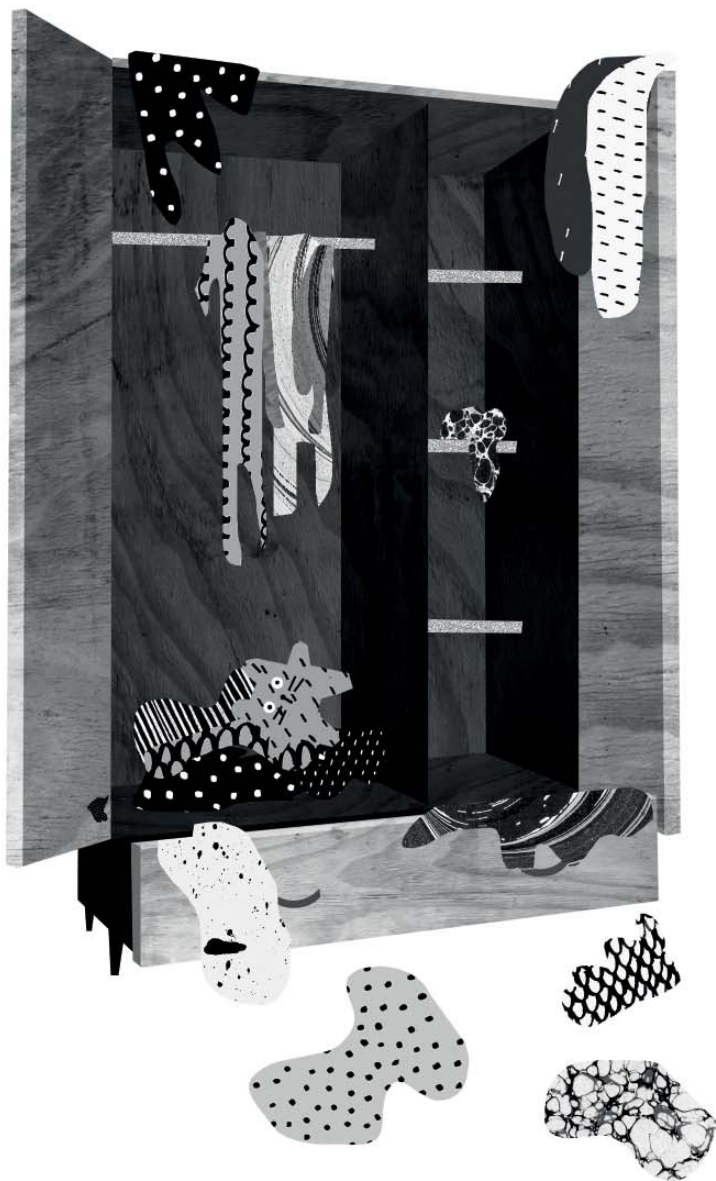
Z JAKICH INNYCH MATERIAŁÓW MOŻNA ZROBIĆ RZEŹBĘ? Spróbuj wypisać na kartce jak najwięcej pomysłów.

ZRÓB SWOJĄ WŁASNĄ RZEŹBĘ/odlew filozofa z plasteliny lub masy papierowej.

ciap ciap ciap

Julia Dault „Bez tytułu, 25, 11.00-3.00, 1 września 2012”

Wiele dzieł sztuki dotyczy ciekawych historii lub jest przedstawieniem postaci czy przedmiotów. Są też takie prace, które są jedynie wytworem wyobraźni artysty. Taka właśnie jest instalacja przed którą się znajdujesz.

Czy zdarzyło Ci się kiedyś układać domki z kart albo wieżę z klocków? Podczas takiej zabawy trzeba być bardzo cierpliwym i dokładnym. Jeśli postawimy kolejne elementy nierówno lub ktoś nam przeszkodzi to nasza budowla runie!

Zwróć uwagę z czego powstała ta instalacja. Artystka użyła dużych, płaskich, kolorowych elementów w kształcie prostokątów, z których postanowiła coś zbudować. Choć łatwo dają się wyginać, to trudniej jest sprawić, aby pozostały w takiej pozycji. Autorka pracy musiała się natrudzić i wymyślić sposób, aby elementy wyglądały tak, jak sobie to wyobraziła.

Przyjrzyj się pracy i powiedz co zrobiła artystka by instalacja się nie rozpadła? Co przypomina Ci ta praca? O czym myślała artystka gdy ją tworzyła?

INSTALACJA

Kolorowa, błyszcząca praca to instalacja artystyczna. Ale co to właściwie znaczy?

Instalacja to jedna z form jaką może przybierać dzieło sztuki. Instalacja często składa się z wielu elementów, wykonanych z różnych materiałów.

Artysta zawsze tworzy instalację z myślą o konkretnym miejscu, gdzie będzie pokazywana. Zauważ, że dzieło na naszej wystawie jest przymocowane do ściany. Niemożliwe byłoby wyeksponowanie go na środku sali. Wygląd instalacji uzależniony jest od miejsca, w którym została umieszczona.

Przy okazji tej instalacji warto sobie zadać pytanie jak oceniać sztukę. Czym się kierować?

Często mówi się o tym, że sztuka to przede wszystkim piękno, które artysta może stworzyć dzięki wielkiemu talentowi...

Instalacje mogą być naprawdę różnorodne. Często powstają z gotowych przedmiotów, znalezionych przez artystę albo w pewien sposób przez niego przerobionych. **WYOBRAŹ SOBIE INSTALACJĘ W SZKOLNEJ KLASIE.** Zanim zaprojektujesz ciekawą formę, stwórz listę przedmiotów i rzeczy, które są tam dostępne i których możesz użyć w wyobraźni, a później połączyć ze sobą (np. linijki, tawki, ołówki, tablica).

W sztuce współczesnej artyści zamiast piękna proponują inne ciekawe możliwości. Nasza instalacja jest efektem kilkugodzinnego myślenia i użycia siły własnych rąk artystki. Może w tym przypadku ciekawszy od efektu jest sam proces powstawania dzieła i poświęcony mu czas?

ciap ciap ciap

Thea Djordjadze „Bez tytułu (T)”

NIE MA MOWY,
MÓJ LEWY PROFIL
JEST LEPSZY.

Wszystko zależy od punktu widzenia. Patrząc na coś, możemy stać kilka metrów od obiektu lub niemal dotykać go nosem. Zanim dokładniej zbadamy to zjawisko, wybierz wygodną pozycję wobec rzeźby przed Tobą i przyjrzyj się jej dokładnie. Jaki ma kolor, co to za kształt, co Ci przypomina?

Odpowiedź nie jest łatwa. Rzeźba naśladuje kształtem literę z gruzińskiego alfabetu, zwaną „tan”. Autorką tego obiektu jest artystka gruzińskiego pochodzenia, która od wielu lat mieszka w Niemczech. Swoją kraj musiała opuścić z powodu trwającej tam wojny. Można powiedzieć, że w podobnej sytuacji znalazła się główna bohaterka rzeźby, czyli literka „tan”. Stoi sama, oderwana od swojego alfabetu. Zapewne za nim tęskni i jest jej smutno...

Ale to nie koniec badania! Rzeźba zależnie od tego z jakiego miejsca na nią patrzymy przyjmuje inny kształt, ukazując się nam inne kolory, a także zmianie ulega tło...

HEJ HEJ!

A TERAZ Z DRUGIEJ

STRONY

TAN !!,

POPATRZ TUTAJ!

ciap ciap ciap

RZEŻBA

Do rzeźby trzeba podchodzić z cierpliwością i zawsze należy obejrzeć ją z kilku stron. To specjalne traktowanie wynika z tego, że rzeźby są trójwymiarowe. Trzy wymiary to długość, wysokość i głębokość.

Czy zwróciłeś uwagę, że „tan” staje się także ramą dla przestrzeni muzeum? W zależności od Waszego położenia zmienia się „obraz”, który „mieści” w sobie rzeźba.

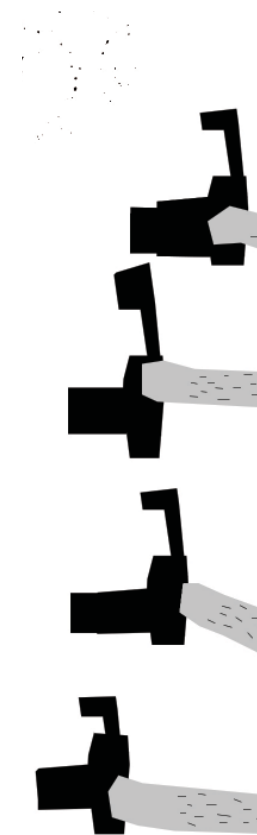
Można więc powiedzieć, że rzeźba „tan” składa się z formy pełnej – wygiętej ramy i pustej – przestrzeni, którą ta rama zamyka.

Oprócz uważnego przyglądania się rzeźbie za każdym razem można też określić jej materiał (z czego została wykonana?), kolor, fakturę (jaka jest w dotyku?) a także rozmiar.

Nie zdziw się, że czasami nawet najpiękniejsze rzeźby, są szare i szorstkie przy bliższym poznaniu.

A gdyby tak nadać rzeźbie kilka kolejnych wymiarów albo wykonać ją z pomocą widzów Muzeum? **WYOBRAŹ SOBIE JAKĄ ŻYWĄ RZEŹBĘ MÓGŁBYŚ USTAWIĆ Z GRUPY 10 CYRKOWCÓW...** A gdybyś chciał stworzyć obiekt, który miałby produkować dobrą energię i czynić świat lepszym, jak mógłby on wyglądać, z czego byłby zrobiony i jaki posiadałby kolor i fakturę? Spróbuj zrobić szkic takiej magicznej rzeźby!

ciap ciap ciap

Thomas Hirschhorn

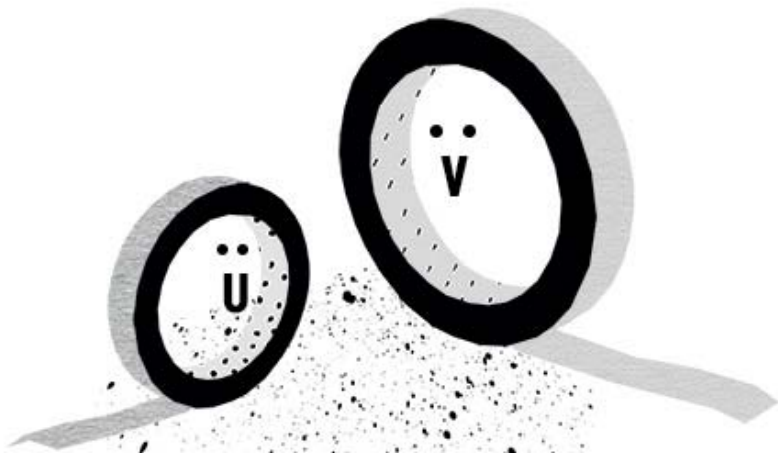
„Świecznik z popiersiami manekinów”

Wszyscy potrzebujemy ciepła i światła. Chyba nikt nie lubi przebywać w zimnych i ciemnych pomieszczeniach. Ciepło i światło to energia. Jesteśmy przyzwyczajeni do tej elektrycznej, jednak prostszym źródłem energii jest ogień, który może pochodzić np. z zapalonej świecy. Im więcej świec, tym więcej energii, ciepła, światła.

Spójrz na tę pracę. Szwajcarski artysta Thomas Hirschhorn stworzył dziwny świecznik. Zamiast świec są na nim umieszczone fragmenty manekinów przypominających ludzkie ciała.

Jak myślisz co chciał nam powiedzieć artysta?

Człowiek, poruszając się, nieustannie wytwarza energię. Wytwarza ją też paląca się świeca. Zwróć uwagę, że postaci przedstawione w rzeźbie są ciasno skrupowane warstwami taśmy klejącej i gdyby ożyły nie byłyby w stanie się poruszyć. Choć jest ich cała grupa i tak nie są w stanie nic zrobić, ani wytworzyć żadnej energii. W życiu często jest podobnie. Ludzie zamiast sobie wzajemnie pomagać i wspólnie działać, zajmują się sobą. Niby żyjemy razem, a jednak nie doceniamy tego, że w grupie można zdziałać więcej.

Z czego można stworzyć dzieło sztuki? Czy trzeba mieć dużo pieniędzy, by kupić drogie materiały? Okazuje się, że wcale nie.

Hirschhorn, tworząc swoją rzeźbę postąpił z materiałami bardzo prostymi i łatwo dostępnymi, jak drewniane listewki i taśma klejąca. Wystarczy więc mieć wyobraźnię i wrażliwość na to, co nas otacza, by ze wszystkiego być w stanie zrobić coś wartościowego.

Materiały użyte przez artystę są biedne i skromne, ale postąpił do stworzenia wielkiego i cennego dzieła.

SZTUKA BIEDNA

Co jest wartością sztuki?

Dawno temu rzeźby powstawały z drogich i rzadko występujących materiałów. W malarstwie wielki talent pozwalał artystom tworzyć obrazy, które wyglądały jak żywe. Wciąż podziwiamy piękno dawnej sztuki i czujemy się dzięki niej wyjątkowo.

W sztuce współczesnej wszystko się trochę komplikuje... Zmieniły się materiały, zmieniły się też wartości. Sztuka może powstawać praktycznie ze wszystkiego. Choć niektóre prace mogą być piękne, to jednak sami artyści bardziej cenią pomysł i treść. Ciekawe i nieraz szalone dzieła sztuki zaskakują, zmuszają do myślenia, często mówią nam coś o nas samych.

Na pewno znajdziesz w domu materiały podobne do tych, których użył Hirschhorn, zwłaszcza taśmę klejącą. **SPRÓBUJ ZAWINĄĆ W NIĄ SZCZELNIE I WIELOKROTNIE JAKIŚ PRZEDMIOT.** Zaobserwuj czy nadal może spełniać swoją funkcję.

Sanja Iveković „Niewidzialne kobiety Solidarności”

Czy widziałeś kiedyś niewidzialny obraz? Jeśli nie, to w naszym Muzeum możesz zobaczyć **NIEWIDZIALNE PORTRETY KOBIECI**. Czemu te portrety nazwane są niewidzialnymi? Popatrz na nie – żeby zobaczyć twarze kobiet trzeba się mocno postarać, znaleźć odpowiedni kąt widzenia, a nawet stanąć w kilku miejscach, aby móc je dostrzec.

Jak myślisz: czy te kobiety naprawdę istnieją czy są tylko wymysłem artystki? Bardzo niewiele osób zna ich nazwiska i twarze, chociaż były prawdziwymi bohaterkami, o których niewiele osób dzisiaj pamięta.

Kobiety razem z mężczyznami walczyły o wolność Polski w „Solidarności”. Niestety nasza pamięć i historia często kogoś pomijają, szczególnie wtedy, gdy ktoś czyni dobro bezinteresownie i nie zależy mu na sławie. Takich ludzi możemy nazwać „cichymi bohaterkami”.

Jak myślisz, ile kobiet było bohaterkami w walce o wolność Polski? Tylko 6? Nie, było ich aż 5 milionów, ale artystka nie mogła przedstawić ich wszystkich (wtedy na wystawie nie starczyłoby miejsca na inne dzieła!), więc wybrała tylko 6, ale za to wyjątkowych kobiet. Ich biografie możesz znaleźć przy portretach, na osobnych kartkach.

PLAKAT

Na pewno na co dzień widzisz różne plakaty na ulicach. Jest to gatunek grafiki użytkowej, który zazwyczaj informuje nas o czymś – plakat może zawiadamiać nas o nowym filmie w kinie, reklamować sklep czy nową wystawę w muzeum.

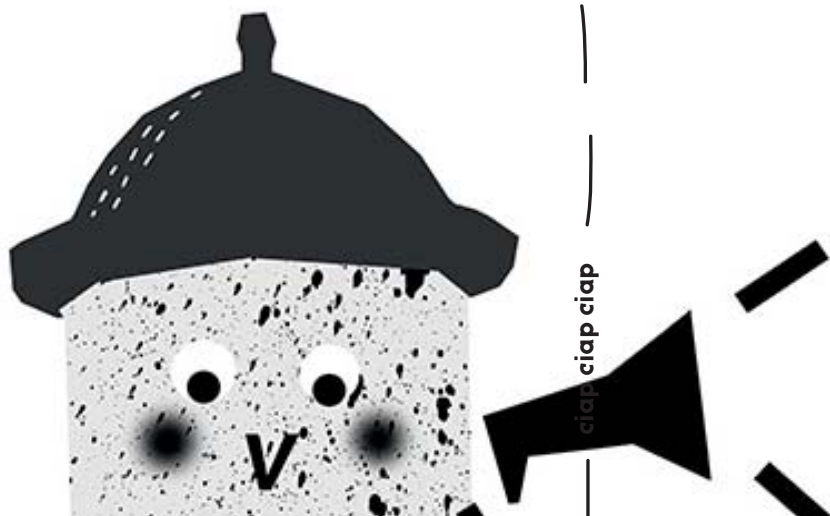
Plakaty mają charakterystyczny język plastyczny – muszą być tak zaprojektowane, żeby przyciągnęły naszą uwagę, nawet gdy spieszymy się do szkoły. Są na nich często żywe kolory, duże napisy i ciekawe formy.

Obecne w naszym Muzeum Niewidzialne plakaty Kobiet również informują widzów o czymś – zwracają uwagę na życie tych kobiet i ich rolę w historii.

Zwróć również uwagę na to, że mimo braku kolorów czy wielkich napisów na tych plakatach, one również przyciągają nasz wzrok – właśnie przez to, że trudno cokolwiek na nich zobaczyć. Przyglądamy się im z ciekawością.

Idąc ulicą, ZWRÓĆ UWAGĘ NA PLAKATY i ich język plastyczny. SPRÓBUJ ZNALEŹĆ PLAKAT, który najbardziej Ci się podoba!

ZAPROJEKTUJ SWÓJ WŁASNY PLAKAT, który będzie opowiadał o innym cichym bohaterze jakiego znasz. Zastanów się nad tym jak przyciągnąć uwagę innych!

Ruth Ewan „Mogliśmy być wszystkim, czym chcieliśmy być”

Nasze Muzeum otwieramy dokładnie o godzinie 12 w południe, bądź o godzinie 17 w południe, zależy z jakiego zegara akurat korzystamy! Spójrz na zegar wiszący na wystawie – czy wszystko z nim w porządku?

Czy wiesz, że w naszym kalendarzu występuje dwanaście miesięcy, podobnie jak na naszych zegarkach występuje dwanaście cyfr? A gdyby doba składała się z dziesięciu godzin, a rok byłby podzielony na pięć miesięcy? Z ilu miesięcy składałoby się wtedy lato, a z ilu zima? A przede wszystkim, jak takie duże zmiany wpłynęłyby na nasze życie? Czy nadal rozpoczynalibyśmy dzień wraz ze wschodem słońca?

Pomimo tego, że wszyscy używamy tych samych zegarków, w różnych stronach świata czas mija inaczej. W jednej części świata zapada noc, podczas gdy w innej części wstaje dzień.

A co by się stało gdybyśmy przestali gonić nasze zegarki i zwolnili tempo? Na pewno już kiedyś coś takiego się Wam przytrafiło i czas nagle zupełnie się pomieszał! Zdarzyło się to znanemu hiszpańskiemu malarzowi Salvadorowi Dalemu, który przedstawiał na swoich obrazach rozlewające się w słońcu zegary. Także w naszej kolekcji sztuki znalazła się praca zagubionej w czasie artystki.

Zzzzz
Zzzzz

Producent wystawy dba o to, aby wszystko zostało zrobione na czas i zgodnie z planem.

Nad wystawą pracuje bardzo dużo ludzi. Na pewno domyślasz się, że musi być ktoś, kto pilnuje wszystkich ważnych spraw. Trzeba przecież pomalować ściany, powiesić obrazy w ramach, czy wybudować ścianki ekspozycyjne.

Każda wystawa ma swojego producenta, a praca takiej osoby ściśle wiąże się z czasem!

PRODUCENT WYSTAWY

Narysuj zegarek jakiego chciałbyś używać **GDYBYŚ BYŁ PRODUCENTEM WYSTAWY.**

Codziennie we własnym domu, w sklepie, szkole czy będąc u kogoś gościem spotykasz zegary. Mają najróżniejsze kształty, kolory, czasem są eleganckie i proste, czasem dziwaczne i fantazyjne! A czy wiesz jak odmierzano czas wiele setek lat temu? Spróbuj dowiedzieć się **JAK WYGLĄDAŁY ZEGARY**, których nazwy zapisano poniżej. Narysuj je.

ZEGAR PRODUCENTA

ciap ciap ciap

ZEGAR SŁONECZNY

KLEPSYDRA

Slavs and Tatars „Prayway”

Kto i po co zostawił w Muzeum dywan? Usiądź na nim i wyrusz z nami w podróż po wystawie! Nasz „latający dywan” to dzieło artystów z grupy Slavs and Tatars. Tworzą oni sztukę nawiązującą do wielu kultur, wykorzystując bardzo oryginalne środki wyrazu oraz nietypowe połączenia treści i formy.

Z czym Ci się kojarzy kształt dywanu? Na pierwszy rzut oka jest to dywan latający, możemy wyobrazić sobie, że przeniesie nas gdzieś daleko... Pomyśl – czy nie przypomina też otwartej księgi?

Czy wyobrażacie sobie, ilu pięknych opowieści świadkiem był nasz dywan?

W tym miejscu możecie rozpocząć swoją wędrówkę po świecie sztuki, spotkać się ze znajomymi albo odpocząć po zwiedzaniu naszej wielkiej wystawy. Dywan został zaprojektowany jako szczególne miejsce do spotkań, rozmów i rozmyślań. Rozejrzyj się dookoła, spójrz za szybę – widzisz jak miasto wkrada się do naszego Muzeum?

KURATOR

Czy zastanawiałeś się kiedyś kim jest osoba, która wymyśla wystawy?

Za każdym razem trzeba zaplanować jakie dzieła pojawią się na wystawie. Ktoś musi też skontaktować się z artystami, którzy mieszkają w różnych miejscach świata. A kto zdecyduje gdzie ustawić prace? I wreszcie – kto opowie o wystawie jak prawdziwy ekspert?

Wszystkimi tymi sprawami zajmuje się właśnie kurator. Jest ważną osobą w muzeum, nie tylko jako twórca wystaw, ale również jako badacz sztuki.

ciap ciap ciap

Zostań
kuratorem!
**ZORGANIZUJ
WYSTAWĘ**
w swoim
domu/szkole/
ogródku/na
balkonie...

Zanotuj swoje
pierwsze
pomysły (co
zaprezentujesz,
jaki dasz tytuł
wystawie, kogo
zaprosisz na
wernisaż...)

Spójrz na
dywan. Zdobią
go rozmaite
ornamenty.
Ornament to
zbiór różnych
powtarzających
się znaków,
kształtów
i elementów,
które razem
tworzą
dekoracyjny
wzór.
**ZAPROJEKTUJ
UNIKALNY
ORNAMENT,**
którym
ozdobisz Twój
własny latający
dywan.

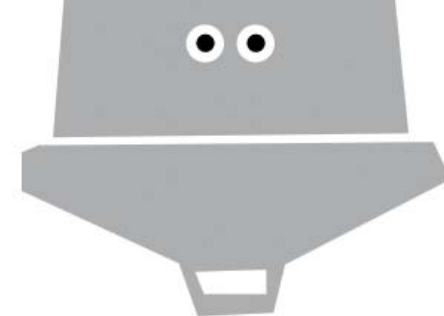
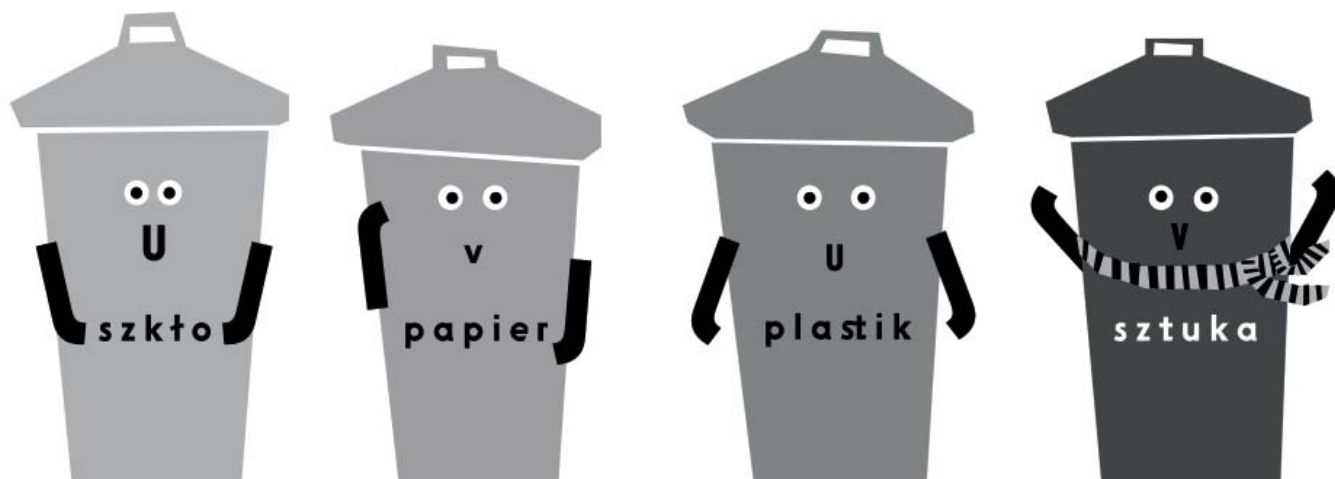
ciap ciap ciap

Klara Liden „Bez tytułu”

Czemu ktoś wstawił do Muzeum śmieci? Dawna sztuka, czyli wielkie obrazy w złotych ramach, piękne meble czy porcelana zdobiły pałace i zamki władców oraz ludzi, którzy chcieli udekorować wnętrza swoich mieszkań. Dzisiaj również upiększamy swoje domy. I choć raczej odwiedzamy w tym celu liczne sklepy, to Twoim rodzicom na pewno zdarzyło się powiesić na ścianie wykonany przez Ciebie rysunek, Twoje własne dzieło sztuki!

Ludziom podobają się różne rzeczy, ale kto chciałby postawić w swoim domu rzeźbę wykonaną ze śmieci?! Chyba każdemu wydaje się to dziwne. Śmieci, odpadki, to coś, czego zawsze chcemy się pozbyć, co psuje przyjemny wygląd domu, a także ulicy. Miejskie śmieci są skutecznie spychane z naszego pola widzenia, wywożone gdzieś daleko za miasto lub wciskane w ciemne uliczki.

Dlaczego artystka, chcąc zrobić sztukę opowiadającą o życiu w mieście, sięgnęła właśnie po śmieci? Musimy pamiętać, że wielkie miasta to nie tylko piękne, nowoczesne miejsca z zachwycającymi budynkami, ładnymi placami i fontannami. To także ogromne ilości odpadów, resztki szybkiego życia ludzi. Produkowane przez miasta śmieci trafiają na wielkie wysypiska, które wciąż rosną i rosną...

SERWIS SPRZĄTAJĄCY

Każde miasto zatrudnia osoby, które są odpowiedzialne za to, aby panował w nim porządek, a ulice były czyste. To bardzo ważna praca, bo kiedy otoczenie jest przyjemne, wszyscy czujemy się lepiej. Muzeum jest bardzo dużym budynkiem, dlatego pewnie domyślasz się, że utrzymanie jego czystości nie należy do najłatwiejszych zadań. Będąc w muzeum, raczej nie spotkasz osób sprzątających, ponieważ wstają bardzo wcześnie rano i jeszcze przed otwarciem wykonują swoją pracę.

Kto powiedział, że bałagan ma tylko złe strony? Śmieci i odpadki mogą być bardzo inspirujące! Wymyśl, CO MOŻNA ZROBIĆ Z RZECZAMI Z POZORU NIEPOTRZEBNYMI.

OPAKOWANIE PO MĄCE

STŁUCZONA SZKLANKA

ZEPSUTY PRZEDŁUŻACZ

DZIURAWE UBRANIE

KURZ Z PODŁOGI ALBO Z MEBLI

CZERSTWY CHLEB

METKI ODCIĘTE OD UBRAŃ

Śmieci użyte w tej pracy, zostały przywiezione do Muzeum z bardzo daleka! Jeśli chcesz dowiedzieć się z jakiego miasta, musisz zamazać wszystkie litery z kreskami i ogonkami (Ś, Ć, Ą, Ę, Ź, Ó). Pozostałe litery odczytaj kolejno, od lewej do prawej, od pierwszego do ostatniego wiersza.

N	Ą	Ę	O
Ō	Ź	W	Ę
Y	J	Ś	O
Ą	R	K	Ć

Narysuj JAK MOŻNA SIĘ TAM DOSTAĆ z Warszawy.

Zastanawialiście się kiedyś, czy miasto może stać się dziełem sztuki? W świecie sztuki współczesnej artyści posługują się rozmaitymi tworzywami dla przekazania swych pomysłów i coraz rzadziej ograniczają swą praktykę jedynie do pędzla bądź dłuta. Oto jeden z przykładów! Dla belgijskiego rzeźbiarza Francis Alÿsa materiałem do działań artystycznych stało się miasto Meksyk.

Podczas swych performansów – akcji artystycznych – Alÿs przechadza się, najczęściej ulicami Meksyku, dokumentując wydarzenia kamerą, bądź aparatem.

Praca pod tytułem „Śpiący” jest zbiorem zdjęć przedstawiających ludzi i zwierzęta podczas snu w porze dnia, czyli tak zwanej sjesty. Zarówno ludzie, jak i psy czy koty, śniąc podróżują w przestrzeni sennych marzeń, natomiast w rzeczywistości nie ruszają się z miejsca.

Artysta, robiąc wszystkie zdjęcia z poziomu ulicy, kadrując je w identyczny sposób, podkreśla równość, a zarazem bezbronność wszystkich organizmów żywych podczas trwania snu. Zwiedzający, obserwując poszczególne fotografie może się jedynie domyślać, w jak odległych sennych krainach znajdują się tytułowi Śpiący.

Francis Alÿs „Śpiący”

FOTOGRAF

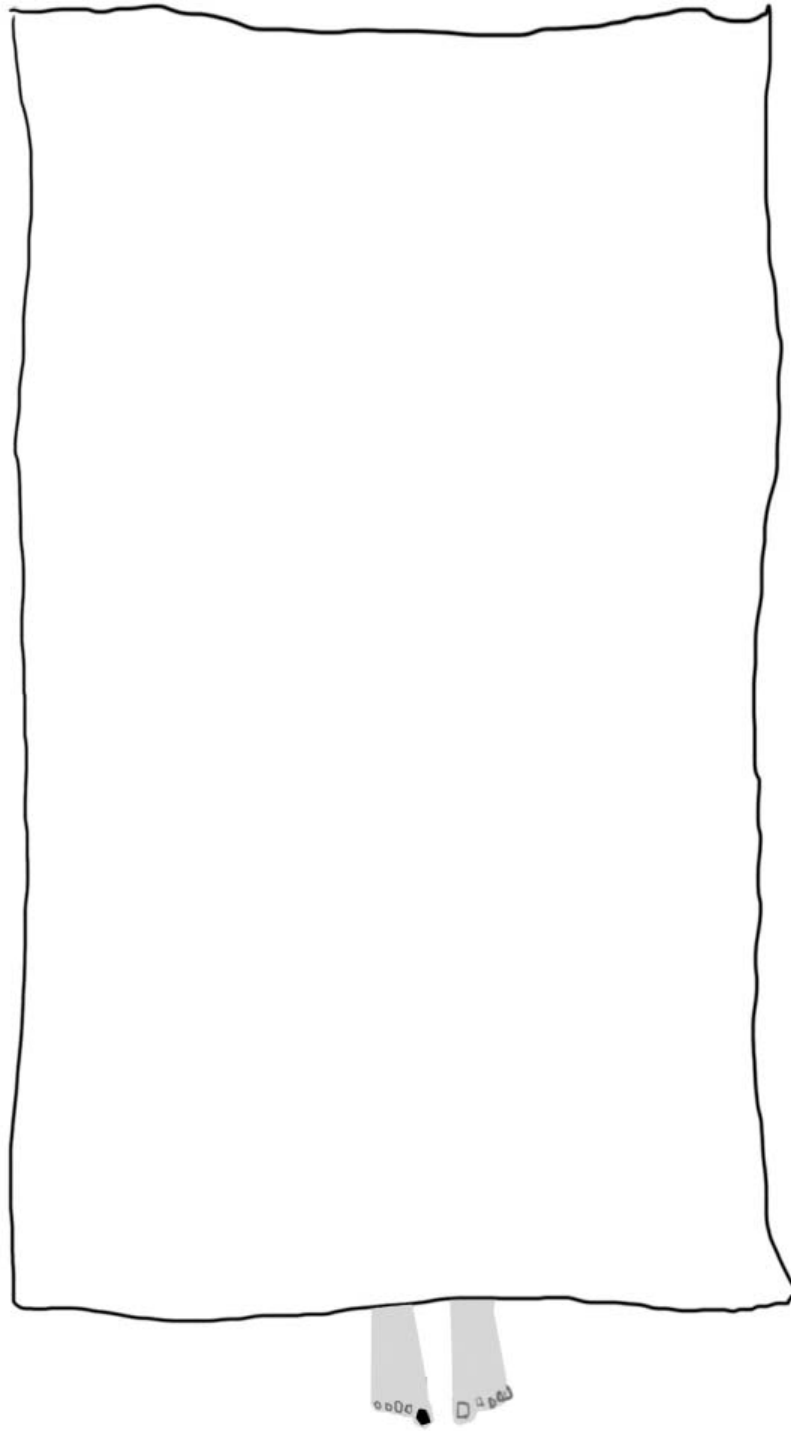
W muzeum podczas trwania wystawy odbywają się różne ważne i ciekawe wydarzenia. Wiele z nich jest uwiecznianych za pomocą aparatu. Muzealny fotograf stara się utrwalić to, co dzieje się podczas wielu wykładów, koncertów czy konferencji. Zdjęcia te mogą być pokazywane na stronie internetowej muzeum, na facebooku albo publikowane w gazetach. Fotograf często też wykonuje zdjęcia samej wystawy oraz obiektów jakie się na niej znajdują, po to aby dziennikarze, pisząc o muzeum, mogli wykorzystać te fotografie jako ilustrację do swojego tekstu.

czy dzieła sztuki mogą być
fotogeniczne?

Wyobraź sobie, że obiekty sztuki mogą być, tak jak ludzie, mniej lub bardziej fotogeniczne. **WYBIERZ NAJBARDZIEJ FOTOGENICZNA** według Ciebie **CZĘŚĆ KOLEKCJI**. Wciel się w rolę muzealnego fotografa i zrób jej kilka zdjęć (oczywiście bez użycia lampy błyskowej!)

ciap ciap ciap

Zaprojektuj swoją kołdrę. Stwórz wzór z samych liter.

Oskar Dawicki „Bałwan Cytatów”

Niezależnie od panującej na zewnątrz temperatury, na naszej wystawie możemy stanąć oko w oko z bałwanem ulepionym z najprawdziwszego śniegu.

Co Was bawi bardziej? To, że w Muzeum Sztuki Nowoczesnej, obok obrazów i rzeźb można zobaczyć także lodówkę, czy to, że w środku stoi bałwan? Tematem dla artystów może stać się także zabawa, taka jak na przykład lepienie bałwana. Również rzeźba z tak nietrwałego materiału jak śnieg, może być dziełem sztuki. Jeśli przyjrzymy mu się z bliska, to z pewnością stwierdzimy, że nie należy on do najprzystojniejszych bałwanów jakie widzieliśmy – raczej koślawy, bez formy i pozbawiony kluczowych elementów, np. nosa z marchewki.

Czy dzieła sztuki, takie jak obrazy lub rzeźby, też mają swój termin ważności? A może prawdziwe dzieło sztuki powinno być ponadczasowe? Podobnie jak lodówki stojące w naszych kuchniach służą nam do utrzymania jedzenia w dobrym stanie, aż się nie zepsuje i nie straci terminu ważności, tak samo my możemy oglądać bałwana w Muzeum dzięki temu, że mrozi go lodówka.

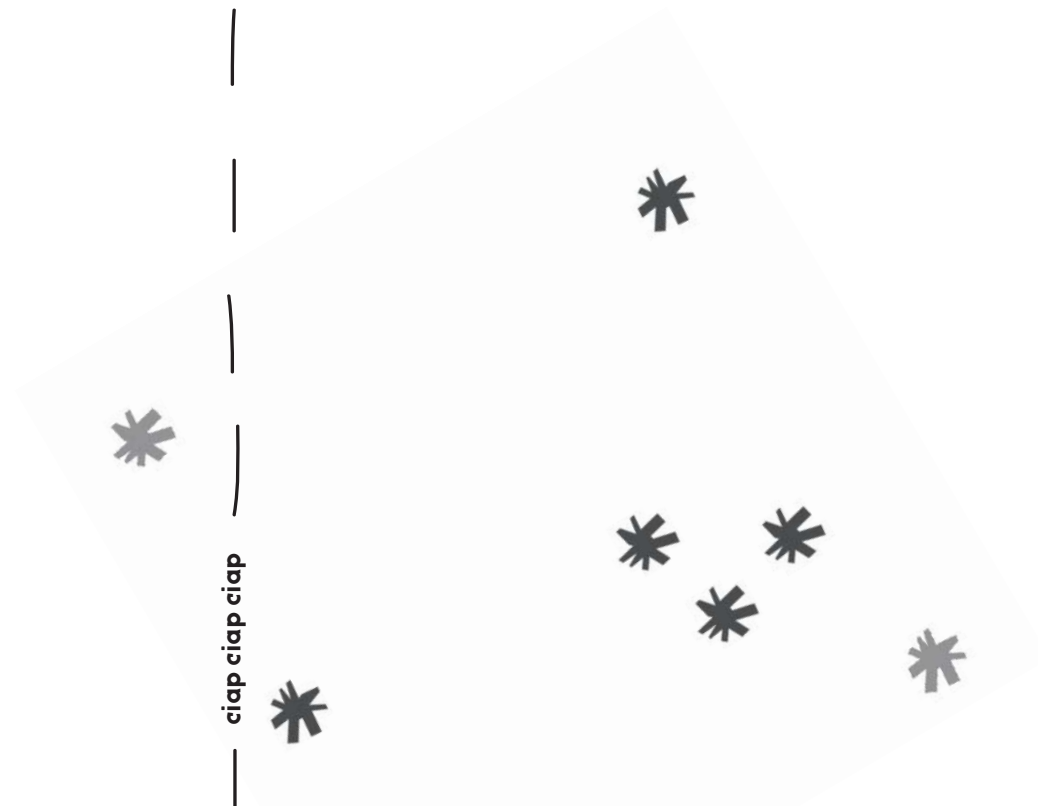

KONSERWATOR SZTUKI

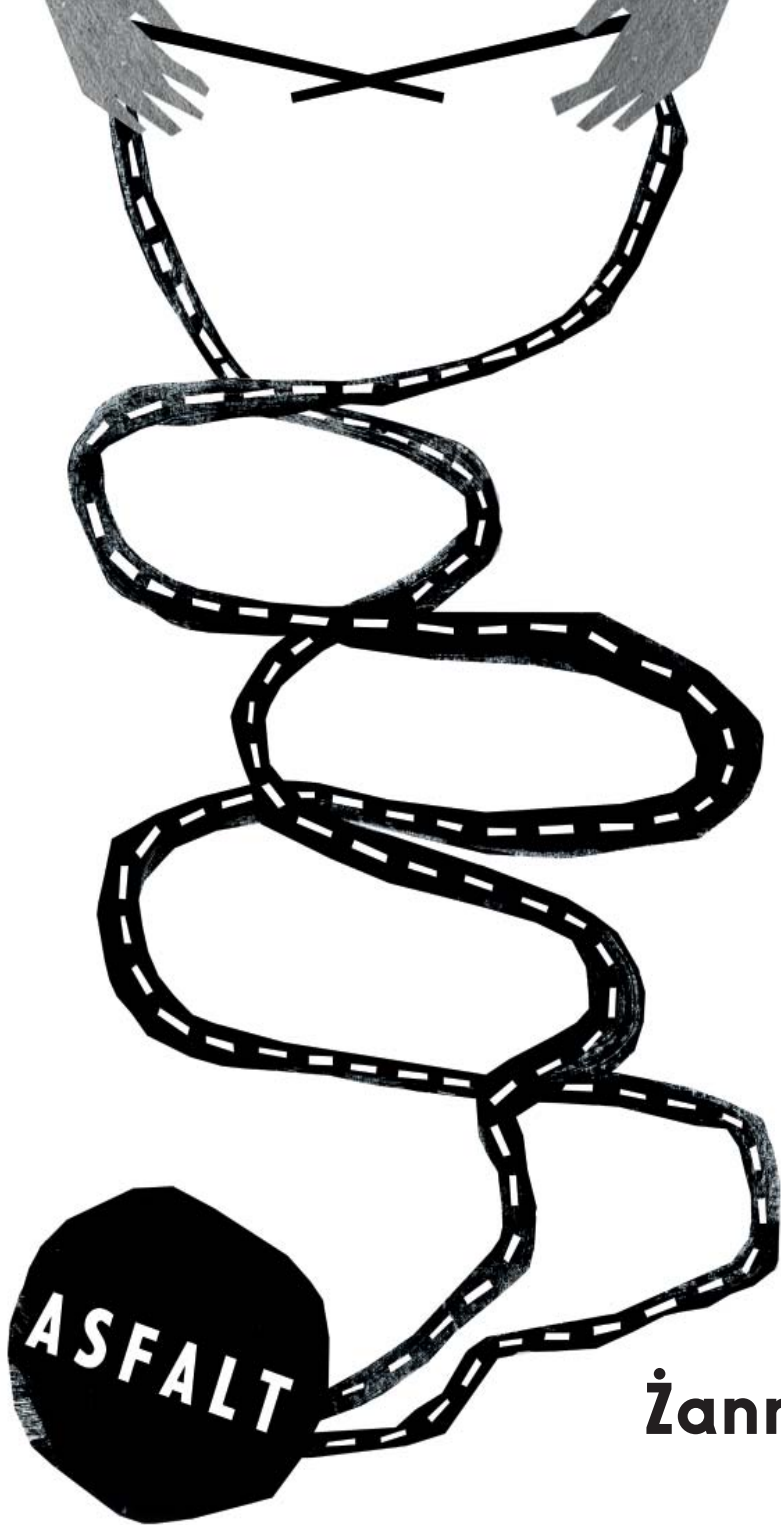
Konserwator sztuki to osoba, która w muzeum opiekuje się dziełami sztuki. To on najlepiej wie z czego wykonane jest każde z nich i jak należy się z nim obchodzić. Dbą o to aby warunki klimatyczne (pogoda w muzeum) nie wpływała niekorzystnie na ich stan (żeby nie było im zbyt zimno lub gorąco). W zależności od materiału z jakiego wykonane jest dzieło sztuki (głina, plastik, śnieg czy farba olejna) konserwator stosuje inne metody opieki nad obiektem.

Wyobraź sobie najczarniejszy sen konserwatora sztuki – wszystkie muzealne zbiory zostały zaatakowane przez pleśń! Żeby móc zwalczyć tego wroga dzieł sztuki, musisz go lepiej poznać. Poszukaj zdjęć pokazujących pleśń pod mikroskopem. Zapewne ma jakieś fantazyjne kształty. **NARYSUJ PLEŚŃ WIDZIANĄ Z BARDZO BLISKA.**

Co by było gdyby przez bardzo długi czas w muzeum nie było prądu i lodówka z bałwanem przestała działać? Narysuj **W CO PRZEISTOCZY SIĘ BAŁWAN, GDY BĘDZIE MU ZA CIEPŁO.**

ciap ciap ciap

Gdzie zaczyna się nasza przygoda ze sztuką? Muzea i galerie otwarte są dla wszystkich – kiedy chcemy przyjrzeć się artystom i ich pracom, pierwsze kroki skierujemy właśnie tam. Jednak czy tylko w przestrzeni muzeum lub galerii mamy do czynienia ze sztuką?

Zmierzając na wystawę, samochodem czy pieszo, mamy okazję poszukać dzieł sztuki, których miejscem jest ulica. Znalazłeś już coś? Może idąc do Muzeum widziałeś jakiś pomnik? Albo przechodziłeś po pasach – klawiaturze, przy ulicy Emilii Plater? A co z otaczającą nas architekturą? Przecież to też dziedzina sztuki! Spacer ulicami miasta nie musi być nudny. Żywe i kolorowe ulice są interesującym tematem dla artystów.

A co myślisz o przeniesieniu kawałka ulicy do wnętrza muzeum? Na taki pomysł wpadła artystka, wykonując rzeźbę z asfaltu, czyli materiału, z którego powstają drogi. Nie wydaje Ci się ciekawe zobaczyć kulę, zrobioną z czegoś, co kojarzy nam się z płaską powierzchnią? Asfalt służy przecież do tego, żeby łatwo poruszać się po płaskiej i gładkiej drodze. Teraz masz okazję zobaczyć ten materiał w wypukłej formie, całkiem innej, niż ta do którego jest przeznaczony!

Żanna Kadyrowa „Asfalt”

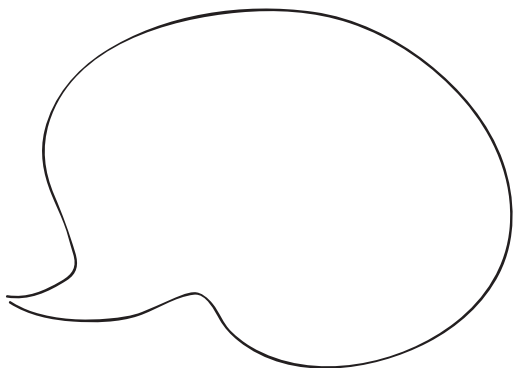
A co by było, gdyby ktoś postanowił wytoczyć asfaltową kulę z muzeum? Czy można dotykać muzealnych eksponatów?

Na wystawie możecie spotkać panów i panie z ochrony. Spędzają w muzeum wiele godzin – od otwarcia aż do samego zamknięcia.

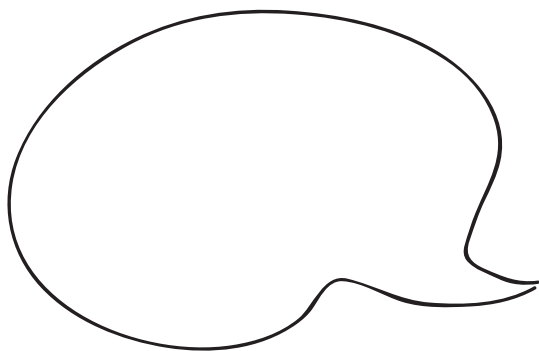
Ochrona pilnuje, aby dziełom sztuki nic się nie stało, żeby nikt ich nie zniszczył. Czasami musi przypomnieć nam, że w muzeum nie wolno niczego dotykać!

OCHRONA

**NAPISZ CO MÓWI PAN/I
OCHRONIARZ do kogoś, kto
przyszedł do muzeum z psem.**

A CO NA TO PIES?

ciap ciap ciap

Obecnie w Muzeum mamy asfaltową kulę. Całkiem niedawno, po drugiej stronie Pałacu Kultury i Nauki nasze Muzeum umieściło inną kulę. Była to kula-magnes, która wyglądała jakby przetoczyła się po mieście i przyciągnęła mnóstwo lśniących, metalowych przedmiotów. Jeśli chcesz ją zobaczyć, w Internecie możesz znaleźć zdjęcia dokumentujące tę pracę – wpisz w wyszukiwarkę hasło "Ryan Gander – Błyszczące rzeczy, które nie znaczą nic".

Gdyby taka kula-magnes przetoczyła się przez Twój dom, co by się do niej przyczepiło?

STWÓRZ KOMIKS OPOWIADAJĄCY HISTORIĘ KULI, KTÓRA UPROWADZIŁA PRZEDMIOTY z Twojego domu.

DORYSUJ AUTOROM UBRANIA!

Hanna Sabat
teksty

Hanna Zwierzchowska
teksty

Iga Fijałkowska
teksty, redakcja i korekta

Karolina Weber
teksty

Karolina Żyniewicz
teksty

Katarzyna Witt
teksty i redakcja

Krzysztof Wójcik
teksty

Marta Bielska
projekt, skład i teksty

Marta Skowrońska
teksty i redakcja

Michalina Rolnik
ilustracje i projekt

Paulina Paul
teksty

Szymon Maliborski
teksty

Ula Mandzewska
teksty

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ!

**Kolekcja Muzeum
Sztuki Nowoczesnej
w Warszawie
PRZEWODNIK DLA DZIECI**

Zapraszamy Cię w podróż do świata sztuki! Z pomocą naszego przewodnika staniesz się prawdziwym ekspertem do spraw kolekcji Muzeum Sztuki Nowoczesnej. Jednocześnie sam masz szansę stać się kolekcjonerem! Karty, które przygotowaliśmy dla Ciebie to dopiero początek naszej przygody... Co jakiś czas w Muzeum będą pojawiały się kolejne karty, a jako mały odkrywca sztuki będziesz mógł je zbierać i dowiadywać się coraz więcej o pracach z naszej kolekcji. To jeszcze nie wszystko! Karty poświęcone są nie tylko artystom i ich dziełom, ale też pracownikom Muzeum, których możesz gromadzić oddzielnie. Od dzisiaj Muzeum nie będzie miało przed Tobą żadnych tajemnic!

Czytaj, rysuj, podkreślaj, zgaduj, wymyślaj, dyskutuj, oglądaj, inspiruj się! Baw się dobrze!

Dział Edukacji
Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
wydanie 1
Warszawa/Kraków/Castellón 2013
artmuseum.pl

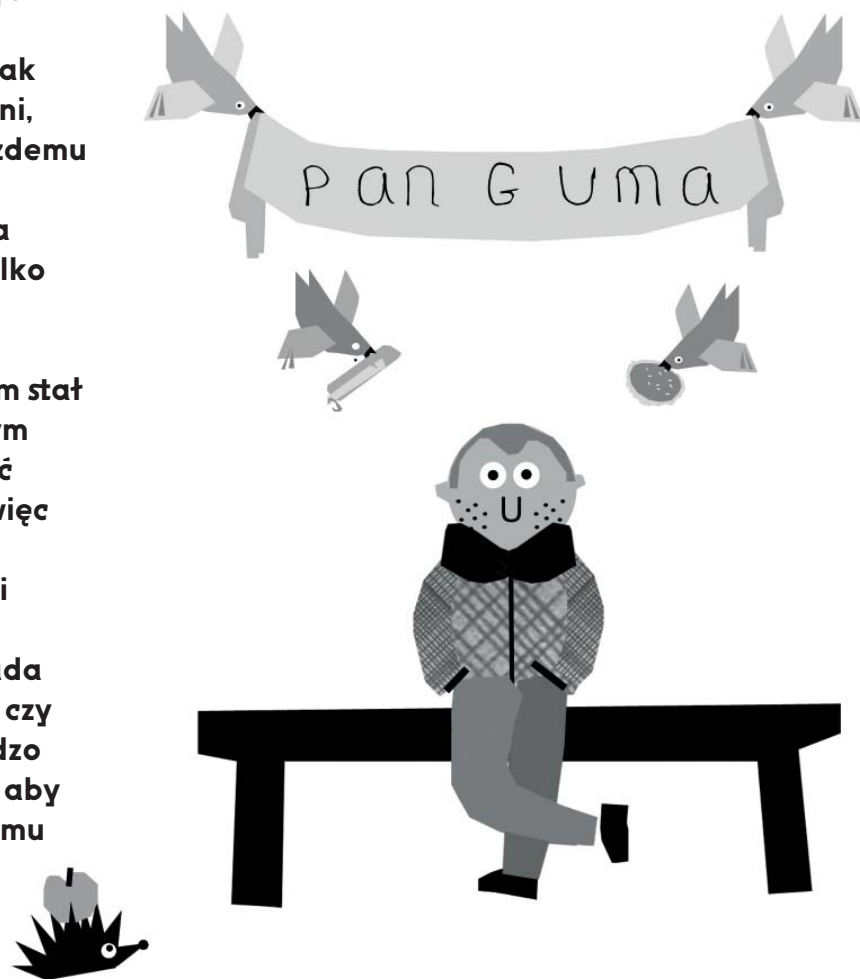
MUZEUM
sztuki
nowoczesnej
w warszawie

Czy widzieliście kiedyś pomnik
biednego człowieka?

Przed Wami stoi Pan Guma, mieszkaniec
Pragi. Artysta nie przez przypadek
wybrał sobie tę sympatyczną postać
jako swojego modela. Autor pomnika
zadaje nam ważne pytanie: jaki jest
nasz stosunek do ludzi biedniejszych
i słabszych? Czy szanujemy takie
osoby? Bardzo często ludzie tacy jak
Pan Guma są dla nas niezauważalni,
a przecież szacunek należy się każdemu
człowiekowi, bez względu na jego
majątek i pochodzenie. Czy dzieła
sztuki mogą być prezentowane tylko
w muzeach lub galeriach?

Zanim ten pomnik trafił do Muzeum stał
na ul. Stalowej – w miejscu, w którym
bardzo często można było spotkać
prawdziwego Pana Gumę. Jest to więc
przykład tzw. sztuki w przestrzeni
publicznej. Przykładem przestrzeni
publicznej, czyli takiej, która jest
wspólna dla Ciebie, Twojego sąsiada
i Pana Gumy, może być ulica, park czy
plac zabaw. Mieszkańcy Pragi bardzo
polubili tę rzeźbę. Zimą dbali o to, aby
Pan Guma nie zmarł, zakładając mu
czapkę i szalik.

Paweł Althamer „Guma”

MENADŻER PROJEKTU

Charakterystyczną cechą
Pana Gumy jest to, że
w przeciwieństwie do miejskich
pomników jest wyjątkowo
elastyczny – może poruszać się
i wyginać! Elastyczne w naszym
Muzeum są również osoby,
które nazywamy menadżerami
projektu. Ich praca łączy się
w dużej mierze ze sztuką,
choć często polega na
zajęciach wykonywanych
w biurze. Menadżer musi zająć
się przygotowaniem różnych
umów i innych ważnych
dokumentów, które będą
potem określały zadania
każdego pracownika oraz ilość
pieniędzy jaką otrzymają za ich
wykonanie.

Menadżerowi wystawy brakuje dziś pomocników – brakuje mu rąk do pracy. **NARYSUJ** menadżera projektu **Z DUŻĄ ILOŚCIĄ RĄK**, tak, by przy ich pomocy udało mu się wykonać wszystkie zadania, które ma do zrobienia.

Czy wiesz dlaczego sztuka w przestrzeni publicznej jest tak ważna? Ma do niej dostęp każdy człowiek, nie trzeba płacić za bilet wstępu, tak jak w wielu muzeach i można oglądać ją w dowolnym czasie. Miasto dzięki sztuce staje się ładniejsze i ciekawsze!

Jakie jest Twoje ulubione miejsce w mieście? Park? Plac zabaw? **ZAPROJEKTUJ RZEŹBĘ**, którą chciałbyś tam umieścić!

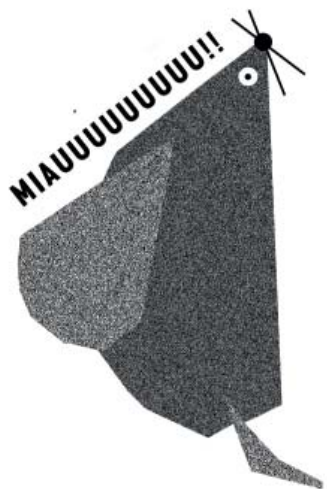
Wojciech Bąkowski „Widzę rzeczy, których nie ma”

Czy boicie się ciemności? Czy w ciemności coś się kryje? Czasem, gdy gaśnie światło i robi się zupełnie ciemno, zaczynamy słyszeć jakieś dźwięki. Skąd się one biorą? A czy wydaje się Wam, że w ciemności widzicie jakieś kształty, postacie? A może widzicie rzeczy, których nie ma? Jeśli tak, to powinna Wam się spodobać instalacja dźwiękowa Wojciecha Bąkowskiego, która nazywa się właśnie „Widzę rzeczy, których nie ma”.

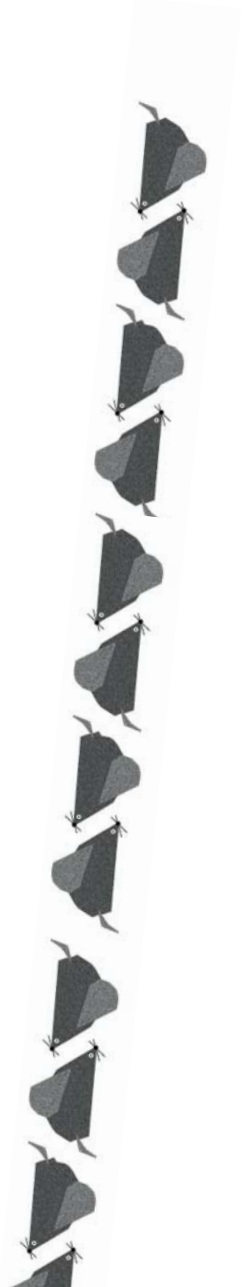
Wejdźcie do środka! Co tam słyszycie? Czy to szczury, czy karaluchy? A może ktoś szura butami? Skąd się bierze ten hałas?!

Czy wiedzieliście, że taki pokój wypełniony dźwiękami też może być dziełem sztuki? W sztuce współczesnej wszystko jest dozwolone! Artysta przygotował tę instalację po rozmowie z przyjacielem, który powiedział mu, że „widzi rzeczy, których nie ma”. Spróbujcie się rozejrzeć po tym małym pokoiku, może też uda wam się coś dostrzec, zamknijcie oczy i wsłuchajcie się w te dziwaczne odgłosy. Czy te dźwięki są miłe, czy nieprzyjemne? Zwróćcie uwagę na kolor pokoju. Czy gdyby był żółty albo zielony czulibyście się w nim inaczej?

Zastanawialiście się, kto wymyślił jak poustawiać tyle dzieł sztuki? Niektóre z nich są ogromne, inne mniejsze, jedne powinny wisieć na ścianie, inne powinny być schowane w szklanej gablotce. Jak to wszystko połączyć? Okazuje się, że architekci zajmują się nie tylko budowaniem wielkich budynków, ale również projektują wystawy, takie jak nasza.

Jesteś młodym architektem!
Twoje pierwsze zlecenie to
ZAPROJEKTOWANIE DZIURY dla tej
mysiej rodziny.

ciap ciap ciap

yyyyyyyyyyf

Wymyśl własne dziwne dźwięki i zapisz ich brzmienie.

fpluti miuti

Wojciech Bruszewski „Gramofon”

Czy wiecie jak wygląda gramofon?

Na wystawie możecie zobaczyć ten wyjątkowy, nieco już starodawny odtwarzacz muzyczny.

Gramofon ten ma aż cztery ramiona, które w tym samym czasie odtwarzają muzykę z tej samej płyty, w różnych jej momentach. Do gramofonu podłączone są cztery głośniki i w każdym z nich słychać inny dźwięk przekazywany przez inne ramię gramofonu. Można spróbować słuchać muzyki z pojedynczego głośnika, ale najlepiej odsunąć się trochę dalej i posłuchać jak to wszystko brzmi naraz! Trochę to wszystko skomplikowane.

Czy gramofon może być dziełem sztuki?

Artyści współcześni często eksperymentują z dźwiękiem. Wszystkim nam codziennie towarzyszą różne dźwięki, ale często nie zwracamy na nie uwagi. Czy wsłuchujecie się w szum wiatru, hałas samochodów albo odgłosy pralki? A gdyby tak odtworzyć te dźwięki od tyłu, zniekształcić lub odsłuchać na takim gramofonie? Może przypadkowo powstałyby zupełnie nowe i ciekawe utwory muzyczne?

Artyści często interesują się właśnie rolą przypadku w sztuce, a może Wam kiedyś udało się przez przypadek stworzyć coś bardzo ciekawego?

Czy wchodząc do muzeum widzieliście osobę pracującą w recepcji? To tu zwiedzający mogą uzyskać wszystkie ważne informacje, bo recepcjonista to osoba, która zna wszystkich w muzeum i wie jak wszystko znaleźć. W recepcji możesz zapytać się o wystawę (jej temat, godziny otwarcia...) albo o to, gdzie znajduje się szatnia czy toaleta. To jednak nie wszystkie obowiązki osoby pracującej w recepcji, trzeba jeszcze odbierać telefony oraz przesyłki i listy do muzeum. Czasami osoba ta musi robić kilka rzeczy naraz. Zauważyłeś, że nasze recepcjonistki są zawsze uśmiechnięte! To bardzo przyjemne uczucie, gdy w muzeum wita nas ktoś tak radosny i miły.

RECEPCJONIŚCI

Czasem pracownicy recepcji są jak gramofon - odpowiadają ciągle na podobne pytania (do której czynne jest Muzeum, gdzie jest toaleta, itd.). Spraw, by się nie nudzili i wymyśl jakieś niecodzienne pytania, które im zadasz. Może sprawdzisz ich reakcję na pytanie czy możesz sobie pożyczyć na kilka dni którąś z prac z kolekcji, a może zapytasz kto pilnuje recepcji gdy oni idą coś zjeść (a może recepcjoniści nie jedzą...). **STWÓRZ WŁASNĄ LISTĘ PYTAŃ** i nie wahaj się ich zadać pracownikowi recepcji.

1

2

3

ciap ciap ciap

Artysta „spreparował” czteroramienny gramofon, który możecie zobaczyć na wystawie. A gdyby tak w podobny sposób stworzyć jakiś niecodzienny instrument? Co powiedziałbyś na gitarę z trzema gryfami albo na maluteńki zestaw perkusyjny? **NARYSUJ UDOSKONALONY PRZEZ CIEBIE INSTRUMENT** i nadaj mu nową nazwę. Jakie dźwięki będzie generował?

Abraham Cruzvillegas „Alejandra”

Gdzie na mapie świata znajdziecie Meksyk – kraj z którego pochodzi twórca tej pracy? Podpowiedź: Meksyk to państwo w Ameryce Północnej. Znaleźliście?

Wróćmy jednak do prezentacji kolekcji Muzeum. Na ogromnej płachcie papieru (3 m wysokości i 4 m szerokości) artysta za pomocą miotły namalował siedzącą matkę i nadał jej imię swojej żony! Jakies to wszystko dziwne, prawda? Dlaczego artysta nie namalował pięknego portetu na płótnie za pomocą pędzla? I na dodatek użył tylko czarnej farby?

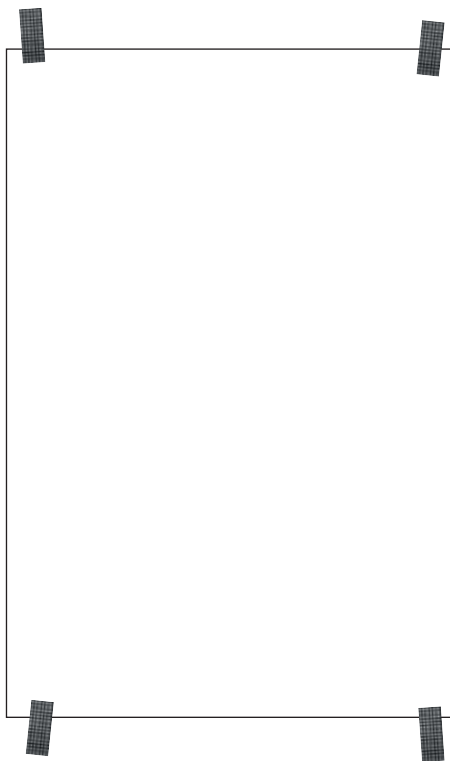
Sam tłumaczy, że to rysunek satyryczny, czyli taki, który jest żartobliwym, obrazkowym komentarzem na temat jakiejś osoby, sytuacji czy wydarzenia. W tym przypadku mamy do czynienia z karykaturą – czyli rodzajem satyrycznego portetu. Artysta twierdzi jednak, że nie chodziło mu o skrytykowanie bliskiej mu osoby, a jedynie chciał nam przypomnieć, że człowiek wywodzi się od matki i z tymi zwierzętami łączy nas bliska więź.

Cóż, w końcu Abraham Cruzvillegas to artysta konceptualny. A co to właściwie znaczy?

RZECZNIK PRASOWY

Informacje o tym, gdzie znajduje się muzeum, w jakich godzinach jest otwarte oraz jakie wystawy są aktualnie pokazywane, muszą być dostępne dla ludzi w różnych miejscach. Umieszczane są w Internecie i w gazetach. Spacerując po mieście możesz spotkać nasze plakaty i ulotki. A co jeśli dziennikarz z telewizji będzie chciał nakręcić reportaż o wystawie? Do kogo powinien się wcześniej zwrócić? Wszystkimi sprawami związanymi z reklamowaniem muzeum, zajmuje się rzecznik prasowy. To osoba, która dba o to, aby odwiedzało nas dużo gości i wszyscy mieli szansę dowiedzieć się o tym miejscu oraz o ciekawych wydarzeniach tu organizowanych.

Zadbaj o wizerunek Muzeum!
ZAPLANUJ PRZEMOWĘ promującą
wystawę „W sercu kraju”
lub podpowiedz grafikowi,
co powinno znaleźć się na
plakacie promującym tę
wystawę wśród dzieci. Zanotuj
swoje pomysły i/lub naszkicuj
plakat.

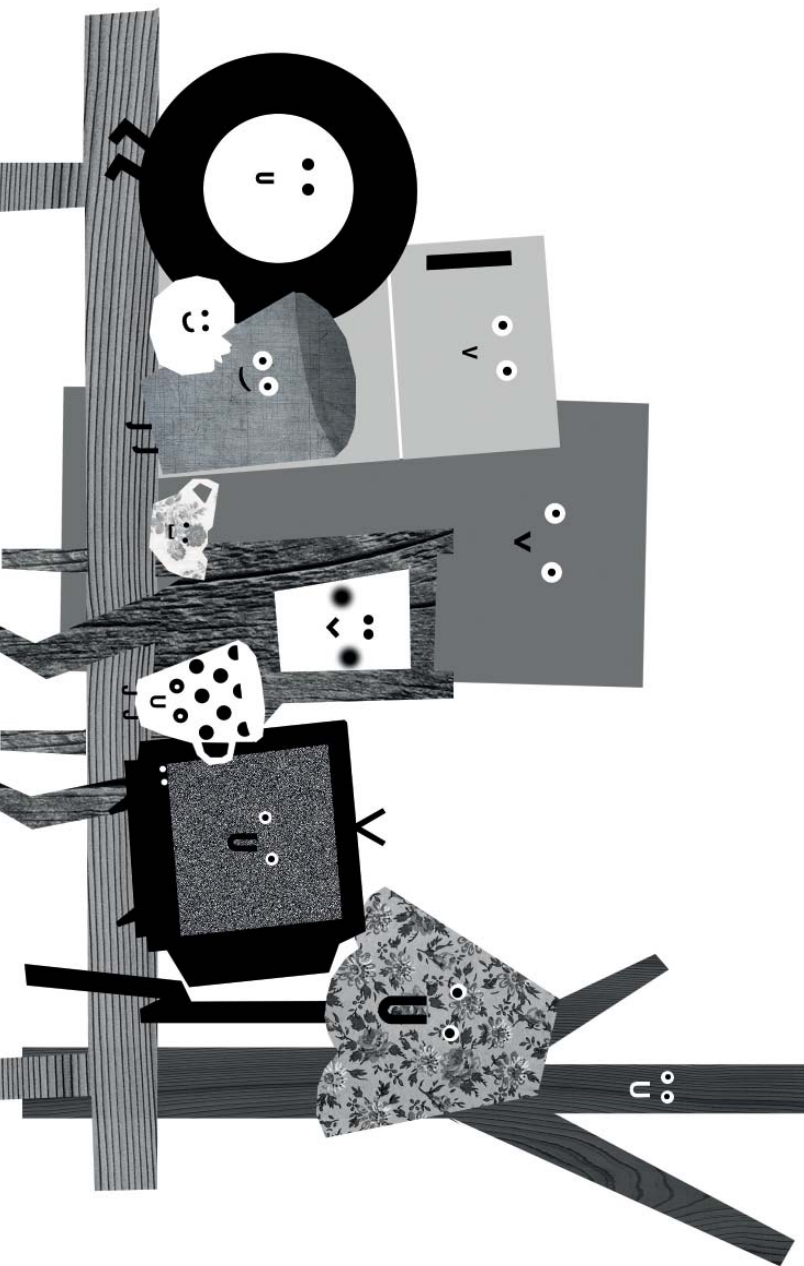

ciap ciap ciap

Koncept znaczy tyle co pomysł, a artysta konceptualny to taki, w którego twórczości najbardziej liczy się wyjątkowy pomysł, myśl. Czasem nawet nie musi być ona wyrażona za pomocą żadnego obiektu-rzeźby czy obrazu. W historii sztuki znane są przypadki prac, których nikt nigdy nie widział a jedynie słyszał o nich.

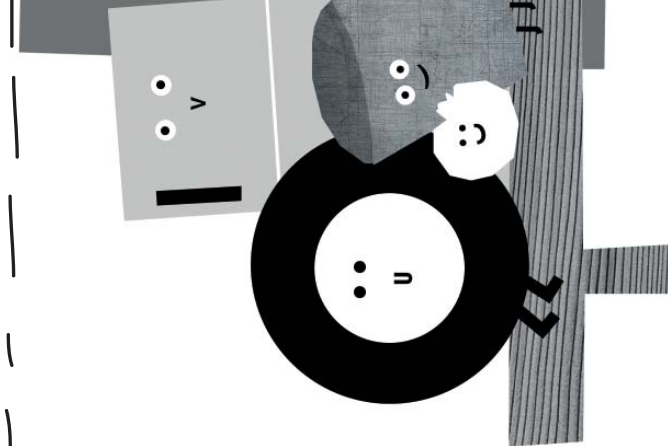
STWÓRZ swoje **NIEWIDZIALNE DZIEŁO SZTUKI**. Narysuj coś za pomocą świecy. Gdy pewnego dnia będziesz chciał, żeby praca stała się widoczna, pomaluj kartkę farbami plakatowymi, a wtedy twój rysunek ujrzy światło dzienne...

Jimmie Durham „Hołd dla Luisa Buñuela”

Czy oglądając filmy o kowbojach zastanawialiście się kiedyś, jak to jest być Indianinem? Patrzycie właśnie na pracę artysty, który nie musi się nad tym zastanawiać, bo w jego żyłach płynie krew indiańskiego plemienia Cherokee. Indianie, żyjąc w zgodzie z naturą zupełnie inaczej patrzą na otaczający świat. Dziwny pokój, w którym nagromadzone zostały przypadkowe elementy, wydaje się być bardzo tajemniczy.

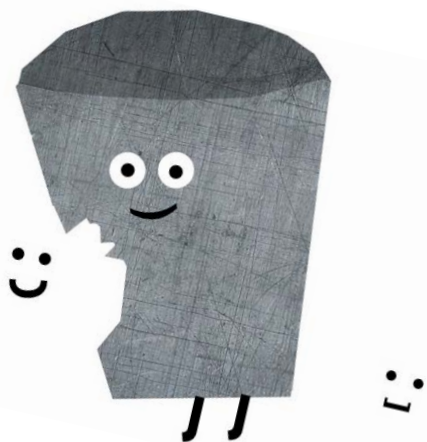
Czy nie masz wrażenia, że te przedmioty zupełnie do siebie nie pasują? Telewizor, rozbita porcelana i ogromne kości chyba nie mają ze sobą wiele wspólnego. Wbrew pozorom właśnie o to chodzi! W sztuce wszystko jest możliwe, a jak przekonuje wielu artystów takie dziwne spotkania pozwalają zupełnie inaczej patrzeć na rzeczy. Tobie też pewnie zdarza się fantazjować i wymyślać nieprawdopodobne historie. Czy te rzeczy mogą być wartościowe? Pomieszczenie przypomina trochę gruzowisko nikomu niepotrzebnych przedmiotów. A może Twój pokój też czasami wygląda podobnie? Pomyśl przez chwilę, jak szybko różne rzeczy nam się nudzą, zużywają, jak często wymieniamy je na nowe. Coś, co jeszcze parę dni temu bardzo nas cieszyło, dziś leży gdzieś w kącie, pod łóżkiem, nieużywane i zakurzone.

RADA PROGRAMOWA

Rada, jak sama nazwa wskazuje, zajmuje się przede wszystkim doradzaniem. Gromadzenie kolekcji, planowanie wystaw i innych ważnych wydarzeń to zadania, które razem składają się na program Muzeum. Na co dzień pracują nad nim pracownicy Muzeum. Jednak raz na jakiś czas odbywają się zebrania Rady Programowej. Rada składa się z bardzo różnych osób – są to wybitni artyści, mądrzy profesorowie, doświadczeni kolekcjonerzy i ludzie zasłużeni dla świata sztuki. Ich cenne wskazówki mogą pomóc Pani Dyrektor w podjęciu trudnych decyzji.

**UMIEŚĆ W WIADRZE NARZĘDZIA,
niezbędne do zbudowania
wystawy.**

ciap ciap ciap

Praca Jimmiego Durhama składa się z przypadkowych elementów, które w zestawieniu dają ciekawy efekt. Rozejrzyj się dookoła i zwróć uwagę na układy rozmaitych przedmiotów w domu, na ulicy, w szkole... Chociaż na co dzień się nad tym nie zastanawiamy, zwykłe przedmioty mogą być naprawdę fascynujące!

Możesz puścić teraz wodze fantazji i zabawić się przedmiotami, tak jak artysta! Spróbuj połączyć trzy rzeczy: czajnik, parasolkę i telewizor. NARYSUJ to, co udało Ci się wyobrazić. NAZWIJ SWÓJ WYNALAZEK!

Zacznijmy od samego tytułu! Przeprowadźcie sondę wśród dorosłych widzów i pracowników Muzeum. Zapytajcie ich co to takiego „ikonostas”, „struktura białkowa” i „tańcuch przestrzenny”? Zapiszcie lub narysujcie odpowiedzi.

Artysta stworzył model budynku mobilnego, czyli takiego, który można z łatwością przedstawiać, zmieniać. Gigantyczna praca, która przypomina potężne taśmę żelazne hula hopy, jest fantazją artysty na temat przestrzeni muzeum.

Na czym polega pomysł tego modelu? Praca jest artystyczną rozmową z wybitnym polskim architektem Oskarem Hansenem, który miał wiele szalonych, a zarazem genialnych pomysłów. Jednym z nich była Forma Otwarta. Polegała ona na konstrukcji dzieła w taki sposób, aby widz miał możliwość „ukończyć” je samodzielnie, przy pomocy własnej wyobraźni. To tak jak wykańczanie czyjegoś bardzo niedopracowanego rysunku, ale w tym przypadku niedopracowanie zostało celowo zastosowane – pozwala na niezliczoną ilość rozwiązań.

Muzeum Friedmana jest właśnie takie – żeby zobaczyć budynek, trzeba ruszyć głową! Możesz wejść do środka!

Yona Friedman „IKONOSTAS (struktura białkowa – tańcuch przestrenny)”

WIDOWNIA

Ludzie mogą żyć bez muzeum, ale muzeum bez publiczności zupełnie traci sens. Dzieje się tak dlatego, że zadaniem muzeum jest przede wszystkim dawanie ludziom możliwości kontaktu ze sztuką. Cieszymy się niezależnie od tego czy przychodzą do nas nowi goście czy wracają do nas stali bywalcy. Kiedy tłumy ludzi pojawiają się na otwarciu wystawy, albo wielka gromada dzieci zbiera się na warsztatach w weekendy, dopiero wtedy wszyscy ludzie pracujący w muzeum czują, że ich praca służy innym i jest naprawdę potrzebna.

Usiądź na chwilę z boku i poobserwuj muzealną widownię. Jak wyglądają ci goście, jak się zachowują? Przyjrzyj się im dokładnie i **STWÓRZ GALERIĘ FRYZUR** widzów, których dziś zobaczyłeś w Muzeum. A może wszyscy z nich mieli zarost i lepiej stworzyć galerię wąsów widzów Muzeum?

ciap ciap ciap

ZABAW SIĘ W ARCHITEKTA-WIZJONERA. Zaprojektuj model 3D przy pomocy kart do gry, spinaczy do papieru, plasteliny, folii aluminiowej i innych gotowych przedmiotów. Być może wymyślisz równie interesujący model muzeum co Yona Friedman! Naszkicuj lub zanotuj swoje pierwsze pomysły.

Zbigniew Libera „Wyjście ludzi z miast”

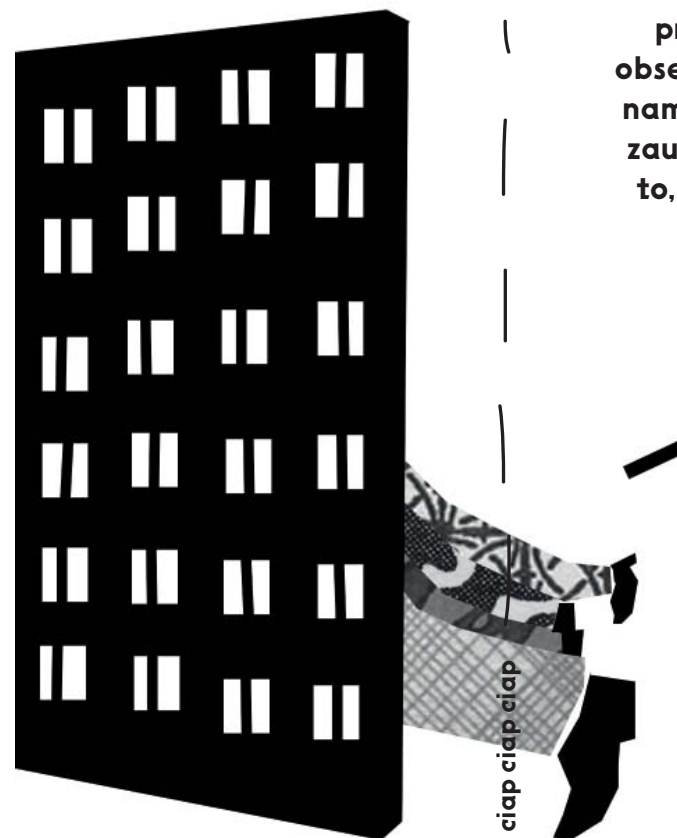
Co się tutaj wydarzyło, dokąd idą ci ludzie i dlaczego wydają się tacy smutni?

Na zdjęciu widzimy ludzi uciekających z miasta, ponieważ zaczęło brakować im podstawowych środków do życia, takich jak woda czy prąd. Chcą znaleźć nowe miejsce do mieszkania. Tu gdzie spędzali czas do tej pory niestety nie da się już żyć, bo wszystko robili tak, jak im pasuje, nie patrząc na konsekwencje. Nie dbali o ekologię i bez zastanowienia używali setek foliowych torebek, które rozkładają się nawet czterysta lat! Śmiecili każdego dnia, myśląc, że natura nigdy nie będzie miała ich dosyć i zawsze będzie taka piękna.

Gdzie artysta znalazł takie brzydkie i straszne miejsce?

Na szczęście wszystko to, co widzimy na tej ogromnej fotografii, jest tylko wizją artysty, który w ten sposób wyobraża sobie przyszłość, ostrzegając nas i ukazując ważny problem. Ten widok został przez artystę stworzony jak scenografia do filmu. Po zrobieniu zdjęć wszystko zostało posprząwane.

Zwróć uwagę na to, że ze względu na formę panoramy i ogromny rozmiar tej pracy, cały ten przygnębiający widok wciąga nas w tą scenę, przez co mamy wrażenie, że jesteśmy jej bohaterami. Przypomina to każdemu z nas, że trzeba szanować przyrodę i troszczyć się o naszą planetę.

Artyści nie są pracownikami, którzy codziennie przychodzą do muzeum na kilka godzin. Jednak bez nich to miejsce nie mogłoby istnieć! Bez artystów nie ma sztuki, a bez sztuki nie ma muzeum. Nie zawsze zdajemy sobie sprawę z tego, że artyści mają nam dużo do przekazania. Bardzo uważnie obserwują świat i przypominają nam o problemach, których nie zauważamy. Sztuka komentuje to, co nas otacza, zachowania ludzi i różne sytuacje, które zawsze mogą nas czegoś ciekawego nauczyć.

ARTYŚCI

Dowiedz się czym różni się praca na etat od pracy wolnego strzelca. A jak pracują artyści? **JAK WYGLĄDAŁBY TWÓJ PRZECIĘTNY DZIEŃ PRACY GDYBYŚ BYŁ ARTYSTĄ?** O której byś się budził, o której, gdzie i z kim jadłbyś śniadanie...

1⁰⁰
2⁰⁰
3⁰⁰
4⁰⁰
5⁰⁰
6⁰⁰
7⁰⁰
8⁰⁰
9⁰⁰
10⁰⁰
11⁰⁰
12⁰⁰
13⁰⁰
14⁰⁰
15⁰⁰
16⁰⁰
17⁰⁰
18⁰⁰
19⁰⁰
20⁰⁰
21⁰⁰
22⁰⁰
23⁰⁰
24⁰⁰

Czy wiesz, że w zależności od tego gdzie ktoś mieszka każdy widzi naszą planetę trochę inaczej? Domyślasz się jak wyglądają mapy z których uczą się dzieci z Australii? Na nas robią wrażenie jakby ktoś postawił świat do góry nogami, a dla mieszkańców półkuli południowej to nasze mapy mogą wydawać się dziwne albo zabawne. **NARYSUJ MAPĘ ŚWIATA WIDZIANĄ Z PERSPEKTYWY AUSTRALIJCZYKA** i zaznacz na niej miejsca, które chciałbyś kiedyś odwiedzić.

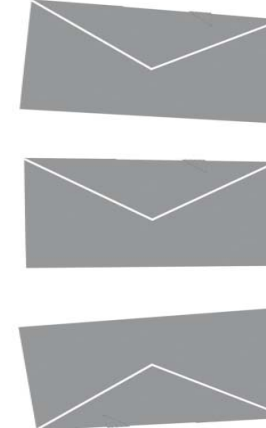
Goshka Macuga „List”

Czy często wysyłacie listy do swoich przyjaciół?
Dzisiaj tę formę komunikacji zastępują coraz częściej wiadomości e-mail i sms-y.

Zobacz największe dzieło na naszej wystawie!
Jego autorką jest polska artystka, która mieszka i pracuje w Londynie. Jej dzieła są poprzedzane bardzo dokładnymi badaniami w różnych archiwach, gdyż najczęściej komentują fakty historyczne.

„List” to również przywołanie minionych wydarzeń. Macuga powraca do czasów, kiedy to warszawska galeria Zachęta była atakowana za pokazywanie sztuki współczesnej, dla wielu osób bardzo oburzającej. W tym czasie do galerii napływało mnóstwo listów z głosami srogiej krytyki. Macuga też wysłała swój list, jednak o wiele większy, niesiony przez ośmiu listonoszy.

Jak myślicie, co artystka napisała w swoim liście?
„List” to nie tylko ciekawa koncepcja artystyczna. To także zobrazowanie zmagania artystów współczesnych ze społeczeństwem, którego poglądy na sztukę wciąż się zmienia.

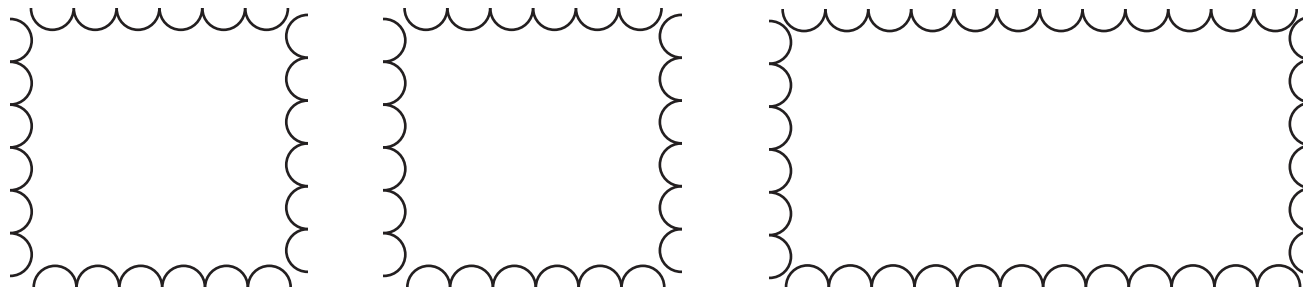
DYREKTOR MUZEUM

Czy w Twojej szkole pracuje Pan Dyrektor czy Pani Dyrektorka?

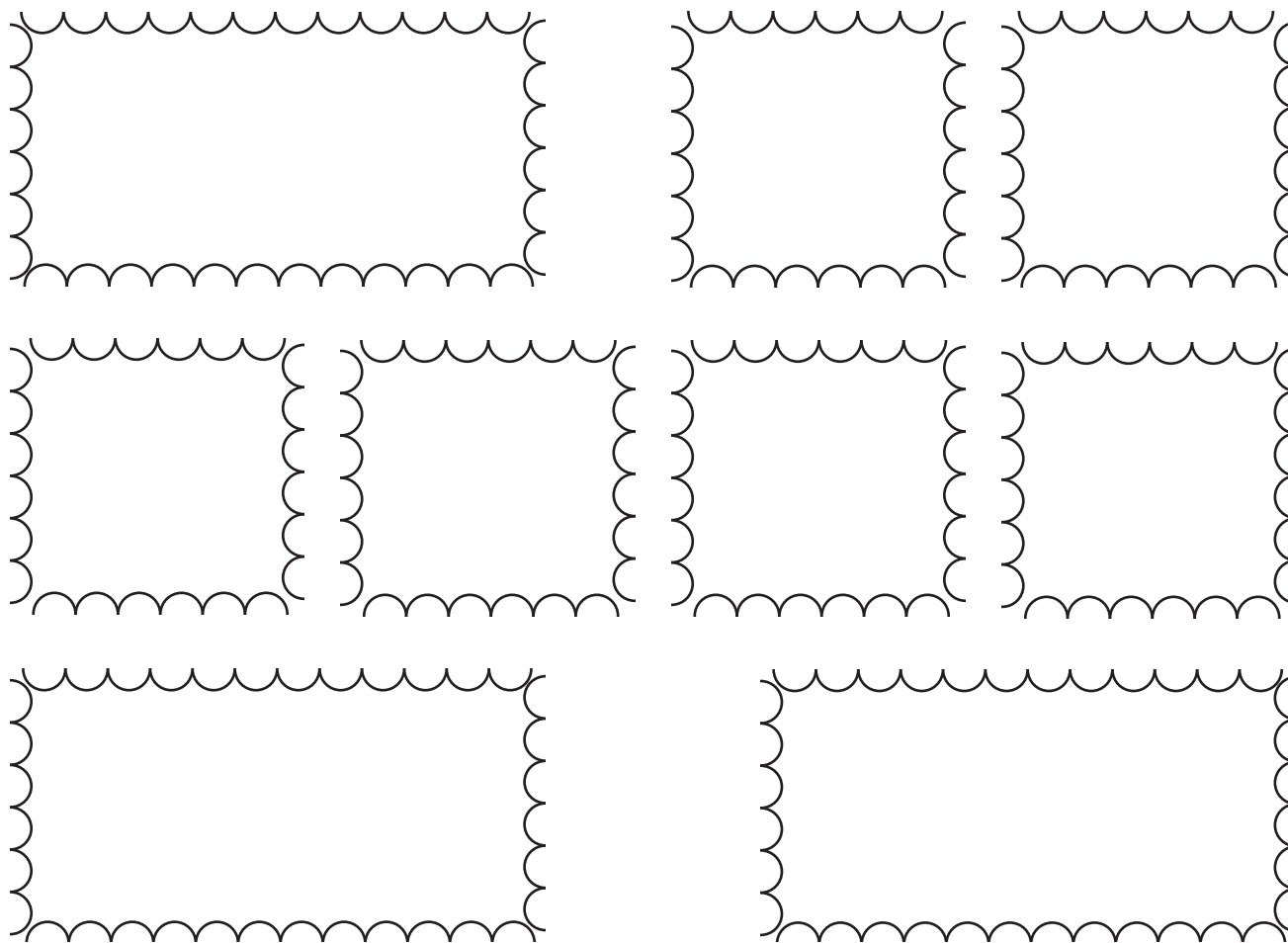
Podobnie jak w szkole, w każdym muzeum również pracuje taka osoba. W naszym Muzeum mamy Panią Dyrektorkę – Joannę Mytkowską.

Domyślasz się czym zajmuje się ktoś, kto pracuje na takim stanowisku? Podejmuje najważniejsze decyzje i reprezentuje muzeum. Można powiedzieć, że to od dyrektora w dużej mierze zależy ogólny pomysł dotyczący tego jak muzeum powinno działać.

**NAPISZ LIST DO PANI DYREKTOR
Muzeum, opisując co najbardziej
spodobało Ci się na wystawie.**

Zaprojektuj serię znaczków, które będą prezentować

muzealną kolekcję.

Pratchaya Phinthong „(Hakuna Matata) Tak się składa, że jesteśmy ludźmi”

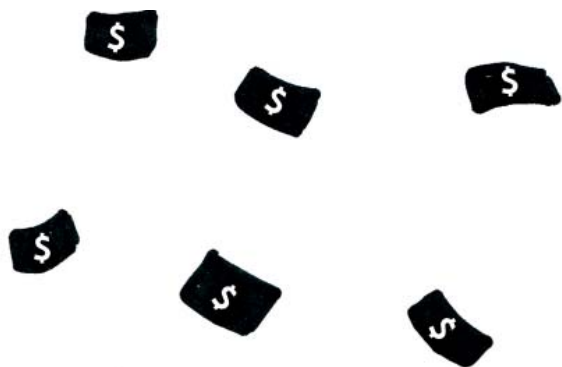
Ile kosztuje sztuka? Wycena pracy artystycznej jest bardzo trudną sprawą. Ciężko powiedzieć, czy powinniśmy płacić artyście za godziny, które spędził nad wykonaniem dzieła sztuki, czy za metry kwadratowe, jakie zajmuje przedmiot. Można by jeszcze wziąć pod uwagę dziedzinę sztuki – więcej płacić za obiekt trójwymiarowy, taki jak rzeźba, a mniej za dwuwymiarowe malarstwo. A może należałoby policzyć minuty zachwyty spędzone nad pracą artysty i pomnożyć je przez jakąś sumę lub zmierzyć sobie skoki ciśnienia w organizmie towarzyszące oglądaniu?

A na jaką kwotę wycenić rzeźbę zrobioną z plików pieniędzy? Czy taki ułożony z banknotów prostopadłościan jest dziełem sztuki również poza Muzeum czy tylko stertą pieniędzy? Tytuł pracy brzmi „Hakuna Matata” co w języku suahili oznacza „brak zmartwień”. Jednak trochę zmartwień może się pojawić przy określaniu wartości rzeźby. Pieniądze to przecież papier, niezbyt cenny i trwały materiał, a jednak ludzie umówili się co do jego wartości.

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ MUZEUM

Muzeum, jak każda ważna kulturalna instytucja, potrzebuje pieniędzy żeby opłacić pensje swoich pracowników, ważne rachunki, ale przede wszystkim żeby kupować kolejne prace do swojej kolekcji. Niektóre z nich są bardzo drogie i wtedy potrzebne jest finansowe wsparcie sponsora. Towarzystwo Przyjaciół Muzeum to grupa ludzi, którzy m.in. pomagają finansowo Muzeum. Dzięki takiemu wsparciu, Muzeum może prezentować coraz ciekawsze dzieła sztuki.

Hakuna matata! Brak zmartwień!
Wyobraź sobie, że Towarzystwo
Przyjaciół Muzeum zbierało
tak dużo pieniędzy, że Muzeum
może zorganizować wystawę
marzeń! JAKIE DZIEŁA SZTUKI, których
wypożyczenie kosztuje bardzo
dużo, CHCIAŁBYŚ ZOBACZYĆ
W WARSZAWIE? Picasso? Warhol?

ciap ciap ciap

Pieniądze użyte w pracy artystycznej pochodzą z Zimbabwe, afrykańskiego kraju. Właściwie
można powiedzieć, że pieniądze na całym świecie wyglądają podobnie, są w formie
banknotów i monet. Różnią się szczegółami – kolorem, rysunkiem, cyframi, symbolami...
A gdyby tak wymyślić je na nowo? Wyobraź sobie, że możesz ZAPROJEKTOWAĆ PIENIĄDZE wedle
własnego uznania. Może będą trójkątne jak ciastka albo podłużne jak zapałki? A może
wolałbyś zastąpić je cukierkami? NARYSUI SWÓJ PROJEKT!

**ale mi się
nie chce!**

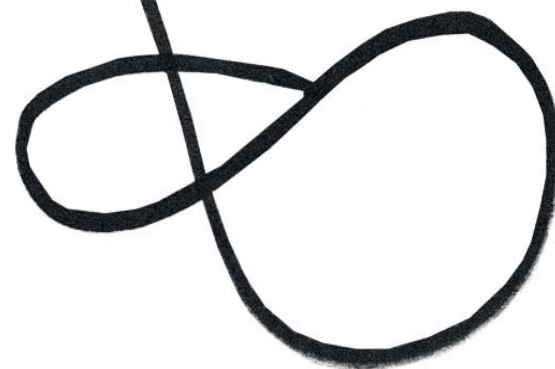
Józef Robakowski „Leniwa Linia”

Czy rower ma coś wspólnego z filmem?

Gdyby cofnąć się w czasie do początków sztuki filmowej szybko by się okazało, że jazda na rowerze oraz praca operatora kamery mają kilka cech wspólnych. Jak rower wymaga siły w nogach, tak pierwsze kamery mogły działać tylko dzięki kręceniu korbką, która przewijała taśmę czując na światło, niezbędną do utrwalenia obrazu. Powiedzenie „kręcić filmy” nie wzięło się znikąd, a połączenie roweru z maszyną filmową, jak widzimy, nie musi być przypadkowe. Podobnie myślał artysta eksperymentujący z filmem.

Czy ta praca to film, instalacja czy może ruchoma rzeźba? Wszystkie techniki w sztuce łączy jedna rzecz. Światło jest głównym bohaterem zarówno tradycyjnych, jak i nowszych dziedzin sztuki. W malarstwie odpowiada ono za nastrój i kompozycję. Bez światła nie moglibyśmy zrobić zdjęcia ani obejrzeć filmu. W architekturze możemy spotkać się z zasadami uwzględniającymi istotną rolę światła słonecznego, które doświetla nasze wnętrza.

Nie tylko w sztuce światło może kreować odpowiedni nastrój. Także nasz dobry humor zależy od tego czy przeżyliśmy słoneczny dzień, czy mieliśmy do czynienia z pochmurną pogodą.

Nawet najlepsza wystawa
powinna być później pokazana
w ciekawy sposób. W naszym
muzeum to wolontariusze
oraz przewodnicy dbają o to,
żeby podczas oprowadzania
wycieczki szkolne oraz grupy
dorosłych nie tylko zobaczyły
najważniejsze prace, ale
również usłyszały interesujące
historie z nimi związane.
A kim w rzeczywistości
jest wolontariusz? Gdy się tego
dowieśz, zrozumiesz, dlaczego
nie są podobni do naszej linii.

WOLONTARIUSZE

Zostań wolontariuszem! Pomóż muzealnemu przewodnikowi! **STWÓRZ LISTĘ MARZEŃ**, które **CHCIAŁBYŚ SPEŁNIĆ W NASZYM MUZEUM**. Pokaż swoją listę któremuś z przewodników. Będzie on wiedział jakie są marzenia dzieci w twoim wieku i może podczas kolejnego oprowadzania będzie mógł spełnić, któreś z nich.

Moje marzenia:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

ciap ciap ciap

W MUZEUM
Co prawda nie można dotykać eksponatów, ale przy okazji tej pracy, możesz spróbować dotrzeć do leniwego lina, która wiąże się bez końca, nie łamiąc przy tym muzealnych zasad! **SPRÓBUJ POMACHAĆ RĘKĄ**, stając między maszyną wyświetlającą film a ścianą, na której oglądamy wygibasy lina!!

W DOMU

Poproś kogoś z rodziny by odrysował kształt, który tworzy cień rzucany przez Twoją twarz, rękę, nogę, nos, łokieć... Na bazie tego kształtu **STWÓRZ SWOJEGO LENIWEGO ALBO PRACOWITEGO POTWORA**.

Wilhelm Sasnal „Astronauta”

Dlaczego astronauta przedstawiony na obrazie nie ma głowy?
Może stracił ją dla marzeń o dalekich podróżach?
Kosmiczny Jeździec bez głowy?!

Spokojnie, to tylko pusty skafander porzucony w ciemnej przestrzeni. Na pewno zastanawialiście się kiedyś, co znajduje się w najdalszych zakątkach kosmosu. Marzenia o podboju przestrzeni kosmicznej towarzyszyły ludziom od niepamiętnych czasów. Księżyc, gwiazdy i planety pobudzały wyobraźnię starożytnych filozofów i średniowiecznych alchemików, współczesnych naukowców.

Jak Wam się wydaje o czym myślał artysta malując ten obraz?
Może o ograniczeniach ludzkich możliwości w zakresie zbadania i podporządkowania sobie świata. Nieprzenikniona czerń wszechświata i ogromne dystanse są dla współczesnego człowieka symboliczną przeszkodą nie do przekroczenia, a granice kosmosu są równie odległe co granice ludzkiej wyobraźni. Być może pusty kombinezon ma na celu zwrócić uwagę na to, że miejsce człowieka jest na Ziemi, a obowiązkiem ludzkości jest troska o własną, często zaniedbaną planetę i jej mieszkańców?

Obraz, podobnie jak duża część prac tego artysty, powstał na podstawie fotografii.

KOLEKCJONER

Kim jest kolekcjoner i jak sobie kogoś takiego wyobrażasz?

Osoba kolekcjonująca sztukę kupuje dzieła, które tworzą jego własną kolekcję. Może się ona cały czas powiększać, ale kolekcjoner często też sprzedaje prace lub wypożycza je na wystawy.

Niejeden kolekcjoner na świecie marzy o obrazie Sasnala. To bardzo uznany artysta, a jego prace są bardzo drogie. Ktoś kto może się pochwalić taką zdobyczą, musi być poważnym kolekcjonerem!

Z pewnością też jesteś kolekcjonerem. Masz zbiór monet z innych krajów, kolekcjonujesz płyty z ulubioną muzyką, a może masz kolekcję ulubionych książek?

Wypisz jakie są twoje marzenia
– JAKĄ KOLEKCJĘ CHCIAŁBYŚ/
CHCIAŁBYŚ ZACZAĆ TWORZYĆ?

Motyw kosmosu jest bardzo często podejmowany przez reżyserów filmowych. Jednym z najstarszych znanych filmów o tematyce kosmicznej jest „Podróż na księżyc” Francuza Georges Méliès. Ciężko w to uwierzyć, ale film ma już ponad 110 lat! Jest dość krótki i można go z łatwością odnaleźć na youtube’ie. **WYBIERZ NAJBARDZIEJ INTERESUJĄCY KADR Z „PODRÓŻY NA KSIĘŻYC”** i spróbuj wykonać rysunek na jego podstawie (tak jak Wilhelm Sasnal namalował obraz „Astronauta” na podstawie zdjęcia).

DORYSUJ AUTOROM UBRANIA!

Hanna Sabat
teksty

Hanna Zwierzchowska
teksty

Iga Fijałkowska
teksty, redakcja i korekta

Katarzyna Witt
teksty i redakcja

Krzysztof Wójcik
teksty

Marta Bielska
projekt, skład i teksty

Marta Skowrońska
teksty i redakcja

Michalina Rolnik
ilustracje i projekt

Paulina Paul
teksty

Szymon Maliborski
teksty

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ!